

(319 -
272 π. Χ.)

ΠΥΡΡΟΣ

Δυναμική
Επικοινωνία

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32 - 106 83 ΑΘΗΝΑ • ΤΗΛ: 210-8233830 - FAX: 210-8238468 • ΕΤΟΣ 5ο - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 23, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2004 • ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ: 1,50 ΕΥΡΩ

Ο Ηπειρώτης Κάρλος Παπούλιας επόμενος Πρόεδρος της Δημοκρατίας

Ο τ. υπουργός Εξωτερικών Κάρλος Παπούλιας, θα είναι ο νέος Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, μετά τη λήξη της θητείας του Κωνσταντίνου Στεφανόπουλου, αφού η πρόταση για τον Ηπειρώτη πολιτικό,

που έκανε ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής, έγινε δεκτή και από τον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ Γιώργο Παπανδρέου. Εκπρόσωποι φορέων της Ηπείρου και της Ηπειρωτικής Αποδημίας, χαιρέτισαν με ικανοποίηση και υπε-

ρηφάνεια την πρόταση για τον κ. Παπούλια, καθώς είναι η πρώτη φορά στη νεώτερη ιστορία της χώρας μας, που Ηπειρώτης πολιτικός προτείνεται να καταλάβει το ύπατο αξίωμα.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 3

Ο κ. Κάρλος Παπούλιας

ΠΡΩΤΟ ΣΧΟΛΙΟ

Την πρώτη του περιόδεα στην ελληνική περιφέρεια, στην Ήπειρο, μετά την εκλογή του ως πρωθυπουργός, έκανε ο Κ. Καραμανλής, από 19 - 20 Νοεμβρίου 2004. Θεωρούμε πως η επιλογή αυτή δεν είναι τυχαία, καθώς η περιοχή μας κατατάσσεται στις πρώτες θέσεις της οικονομικής καθυστέρησης. Εάν η επίσκεψη αυτή θα σηματοδοτήσει και αλλαγή της κυβερνητικής αντιμετώπισης της Ηπείρου, μένει να το δούμε στην πράξη. Οι Ηπειρώτες, πάντως, και θέσεις έχουν και αγώνες δίνουν. Και δεν κάνουν πίσω από το στόχο τους, για μια Ήπειρο αντάξια της ιστορίας, του πολιτισμού και της προσφοράς της.

Στον 5ο χρόνο έκδοσης ο «ΠΥΡΡΟΣ»

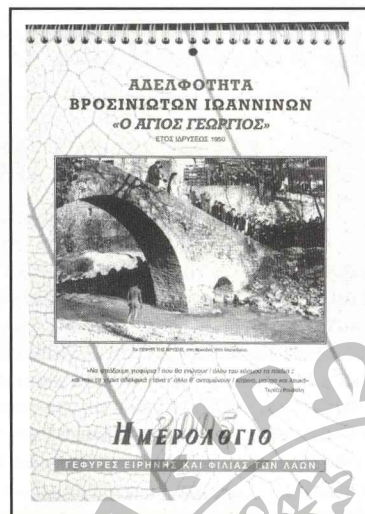
Με το παρόν τεύχος, ο «ΠΥΡΡΟΣ» εισέρχεται στον 5ο χρόνο της έκδοσής του. Στηριζόμενος στην αγάπη των Ηπειρωτών όπου γης, πορεύεται με συνέπεια πάνω στους στόχους που χάραξε από το πρώτο τεύχος του. Τα μηνύματα που φθάνουν στον «ΠΥΡΡΟ», για την πορεία του, είναι ενθαρρυντικά και μας δίνουν δύναμη να συνεχίσουμε. Τα Ηπειρωτικά θέματα και κυρίως η δράση της «άλλης Ηπείρου», της Ηπειρωτικής Διασποράς, είναι οι στόχοι μας. Και σ' αυτούς στρέψουμε αποφασιστικά την πένα μας. Ευχαριστούμε όλους τους φίλους Ηπειρώτες και φίλους της Ηπείρου που στηρίζουν την προσπάθειά μας.

ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ Η ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΑΠΟΔΗΜΙΑ Δελφύς δημιουργίας

ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ της Ηπειρωτικής Αποδημίας, Σύλλογοι, Αδελφότητες και Ομοσπονδίες, βρίσκονται αυτή την περίοδο, όπως συμβαίνει, κάθε χρόνο, στην κορύφωση της δράσης τους. Δεν είναι μόνο τα ετήσια ανταμώματα, που ανανεώνουν την επικοινωνία των

συντοπιτών, είναι και οι κάθε μορφής πολιτιστικές εκδηλώσεις, οι εκδόσεις βιβλίων, ημερολογίων, εφημερίδων και περιοδικών, που έχουν ως άξονα αναφοράς τον γενέθλιο τόπο, την Ήπειρο, την παράδοση, την ιστορία και τον πολιτισμό της. Τα στοιχεία αυτά είναι που δίνουν ουσία στη δράση των φορέων της Ηπειρωτικής Διασποράς, κόντρα στην αδράνεια, στη στατικότητα και στη φθορά. Αποτελούν, όμως, δυσκολίες και αν συναντούν, την απάντηση σε όσους μεμψιμοιρούν για το παρόν και το μέλλον της, καθώς ανοίγουν σύγχρονους δρόμους, με νέες αντιλήψεις. Όταν στον Ασπρόπυργο και στον Άγιο Δημήτριο Αττικής δημιουργούνται οι Ηπειρωτικές Στέγες, κυψέλες των Ηπειρωτών, όταν ένας Ηπειρωτικός Σύλλογος, αυτός της Κυψέλης Άρτας, έχει ανοίξει πρωτόγνωρους δρόμους με τη δράση του, ακόμη και σε διεθνές επίπεδο, όταν οι Ηπειρώτες του Θριασίου Πεδίου και οι Λεπτοκαρυώτες της Θεσπρωτίας ανοίγουν εκδοτικά πανιά με τις δικές τους εφημερίδες, όταν η Αδελφότητα Βροσίνων Ιωαννίνων αφιερώνει το ημερολόγιό της στα πέτρινα γεφύρια - στολίδια της Ηπείρου, όταν το Στέκι Λόγου, Τέχνης και Παράδοσης της Αδελφότητας Βασιλοπουλιωτών Ιωαννίνων, υπό την αιγίδα της Ομοσπονδίας Καλαμά συνεχίζει σταθερά τις λογοτεχνικές και πολιτιστικές του αναφορές, όταν δύο κορυφαίες Ομοσπονδίες, η των Ραδοβυζινών Άρτας και η των Τζουμερικών Ηπείρου, σπάζουν τα στεγανά και εγκαταλείνουν τη συνεργασία τους, όταν η Ομοσπονδία Πωγωνισίων συνεχίζει τον αγώνα της για το «έριμο Πωγωνί» και στην πρωτεύουσα, τότε δικαιούμεθα να είμαστε αισιόδοξοι και να χαρακτηρίζουμε την Ηπειρωτική Αποδημία δελφύ (=μήτρα) δημιουργίας. Και αυτές οι επισημάνσεις μας είναι μόνο ενδεικτικές, καθώς είναι πάρα πολλές οι πρωτοβουλίες και άλλων φορέων προς αυτές τις κατευθύνσεις, χωρίς να ξεχνούμε και τις ατομικές πρωτοβουλίες Ηπειρωτών δημιουργών, οι οποίες, ενταγμένες στη συνολική παρουσία των Ηπειρωτών της Διασποράς, έχουν τη δική τους σημασία. Αυτή την πολυποίκιλη δραστηριότητα στηρίζει ο «ΠΥΡΡΟΣ» και το άρωμά της φθάνει σε όλους μας και στο παρόν τεύχος. Μακάρι αυτές οι πρωτοβουλίες να αγκαλιαστούν και σε κορυφαίο επίπεδο και να πάρουν συνολικό Πανηπειρωτικό χαρακτήρα.

Ζωντάνεψαν για λίγο τα χωριά μας

Στον παλμό της ωραίας Δρόβιανης

Με μια αγκαλιά εφημερίδες ήρθε στα γραφεία μας ο Βορειοηπειρώτης Βασίλειος Καλυβάς, μαζί με τον φίλο Σπύρο Μαντά. Τις άνοιξε και μας παρουσίασε την εφημερίδα «ΔΡΥΣ», η οποία έχει ως χώρο αναφοράς την ωραία Δρόβιανη της Β. Ηπείρου.

Στον 5ο χρόνο της έκδοσής της, με 19 τεύχη ως τώρα, εξασελίδη, μηνιαία, αποτελεί ένα έντυπο κομμάτι της Εθνικής Ελληνικής Μειονότητας στη γειτονική χώρα, που αγωνίζεται να κρατήσει ζωντανή την ιστορία και την παράδοση, συνδέοντάς την με τη σύγχρονη πραγματικότητα.

Συγκινητική η προσπάθεια, καθώς είναι πολλές οι εκδοτικές δυσκολίες, ωστόσο υπερτερούν το πάθος και το μεράκι για τη Δρόβιανη, τους ανθρώπους της και τον ελληνισμό.

Η εφημερίδα, με έδρα τους Αγίους Σαράντα, με τα ελληνικά της κείμενα, χωρίς να παραλείπει αναφορές στην αλβανική γλώσσα, αναδεικνύει τη δράση της ελληνικής μειονότητας στην περιοχή, ρίχνει τη ματιά της στον απαταχού ελληνισμό και στη δράση των Βορειοηπειρωτών στην Ελλάδα.

Από τη Δρόβιανη ξεκινούν και οι ρίζες, εκ μητρός, του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας Κ. Στεφανόπουλου, ο οποίος την επισκέφθηκε στο πρόσφατο ταξίδι του στην Αλβανία.

Ο ιδρυτής και εκδότης Βασίλειος Καλυβάς, είναι αυτός που θα σταθεί αρωγός στους φίλους που επισκέπτονται τη γειτονική χώρα.

«Η βοήθειά του ήταν πολύτιμη», μας τόνισε ο Σπύρος Μαντάς, στο οδοιπορικό του για την καταγραφή των πέτρινων γεφυριών της Β. Ηπείρου.

Η «ΔΡΥΣ» παίρνει μια σημαντική πρωτοβουλία. Καλεί όλες τις εφημερίδες των χωριών της Β. Ηπείρου σε διοργάνωση στη Δρόβιανη, ενός μονοήμερου σεμιναρίου, με κύριο σκοπό τη συνεργασία και την αλληλοβοήθεια στη δύσκολη πορεία της έκδοσης των τοπικών εφημεριδών.

Από μας, καλή δύναμη!

Στο 10ο τεύχος της έχει φθάσει η περιοδική έκδοση του Συλλόγου Ασημοχωριτών Κόνιτσας «ΤΑ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΚΑ». Πολυσέλιδο (48 σελίδες) κυκλοφορεί ήδη το τεύχος «Φθινόπωρο 2004», το οποίο περιέχει μάλιστα και cd με Ασημοχωρίτικα Τραγούδια του Τραπεζίου. Χορηγός: Κληροδόθημα Βασιλείου Κ. Χρήστου. Παραγωγή: Βασίλης Π. Γιαννούλης. Πολυτελής έκδοση, πάντοτε φροντισμένη και επιμελημένη, σε τετράχρωμη εκτύπωση, «ΤΑ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΚΑ» προκαλούν το ενδιαφέρον όχι μόνο των Ασημοχωριτών, αλλά και άλλων Ηπειρωτών, καθώς η ύλη τους κινείται σε γενικότερη ηπειρωτική θεματογραφία. Πρόεδρος του Συλλόγου ο Κωνσταντίνος Νούσης, ενώ την αρχισυνταξία έχει ο Δημήτρης Γεωργιάδης. Σημειώνουμε πως το περιοδικό επιχορηγείται από το Κληροδόθημα Βασ. Κ. Χρήστου.

Εκδοση τριμηνιαία, της ομώνυμης Αδελφότητας Ιωαννίνων, η οποία βρίσκεται στο 11ο έτος της έκδοσής και στο 43 τεύχος της. Οκτασέλιδο, δίχρωμη εκτύπωση, σε σχήμα 25X35 «ΤΟ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ» πορεύεται με επιτυχία και καταλαμβάνει μια αξιοζήλευτη θέση στο πάνθεον του Τύπου της Ηπειρωτικής Διασποράς. Μόνο εμβλημα της εφημερίδας, αριστερά από τον τίτλο, το ιστορικό γεφύρι της Τσίπιανης Γρεβενιτίου. Πρόεδρος της Αδελφότητας (και εκδότης) ο Γιώργος Δερμάνης, ο οποίος σηκώνει το βάρος της έκδοσης, με τη βοήθεια στην επιμέλεια του Χρήστου Μήτση.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑΣ είναι η νέα εφημερίδα, η οποία προστίθεται στην πληθώρα των εντύπων της Ηπειρωτικής Διασποράς. Έκδοση της ομώνυμης Αδελφότητας της Θεσπρωτίας. Κυκλοφορεί το πρώτο τεύχος (Ιανουάριος-Μάρτιος 2005), οκτασέλιδο με νέα της Αδελφότητας, του χωριού αλλά και ευρύτερα ηπειρωτικά. Εκδότης - Διευθυντής ο Ζήσης Θεοδοσιάδης (πρόεδρος της Αδελφότητας) και επιμελητής ύλης ο Αναστάσιος Βενέτης. Ως «πρωτάκι», με την αίσθηση της φρεσκάδας και της ζωντάνιας, την επιλέξαμε και για το εξώφυλλό μας. Καλή πορεία!

Γνωριμία με τους Ηπειρώτες δημιουργούς

Την Πλατανούσα Ιωαννίνων την πρωτοέμαθα μέσα από το έργο του αγωνιστή λογοτέχνη Γιώργου Κοτζιούλα, όταν φοιτήστες, μετά την πτώση της δικτατορίας του 1967, ανιχνεύαμε, με της νότις την ξεγνοιασιά, νέους δρόμους επικοινωνίας, έκφρασης και πολιτισμού. Ήταν στα τέλη της δεκαετίας του 1980, που καταπατήσαμε, μέσα από τον Σύλλογο Αρτηνών Φοιτητών, με θεατρικά δρώμενα και επιλέξαμε μονόπρακτα του Πλατανουσιώτη Κοτζιούλα, τα οποία παρουσιάσαμε σε πολλά χωριά του νομού Άρτας και σε άλλα μέρη της Ηπείρου, με επιτυχία. Ίσως τούτη η πρωτόγνωρη, για εκείνη την εποχή δραστηριότητα, αξίζει ιδιαίτερης μελέτης και προβολής, καθώς παρουσιάστηκε σε μέρη που είχε να πάει θέατρο από την εποχή που ο ίδιος ο Κοτζιούλας τα περιδιάβαινε με τη Θεατρική του Σκηνή, εν μέσω της Κατοχής, και ψυχαγωγούσε και ενθάρρυνε το λαό. Από την άλλη οι κάτοικοι των ορεινών χωριών μας, θεωρούσαν την πρώτη δική

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

μας ερασιτεχνική θεατρική παρουσία εφάμιλλη με τη στιγμή της άφιξης του πρώτου λεωφορείου! Από τότε, λοιπόν, έμαθα για τον Κοτζιούλα και την Πλατανούσα, η οποία μάλιστα στην εποχή του λογοτέχνη ανήκε διοικητικά στην Άρτα και εγώ, ως Αρτηνός, καμάρωνα γι' αυτό. Αργότερα, καθ' οδόν προς τη γενέτειρά μου, τους Μελισουργούς, η Πλατανούσα έγινε η αναγκαστική στάση, για καφέ και ξεκούραση, γεγονός που συνεχίζεται ως τώρα, αφού πλέον με τους Πλατανουσιώτες έχουμε γνωριστεί καλύτερα και μέσα από τα «Ηπειρωτικά Νέα», που αποτελούν ένα φωτεινό παράθυρο ενημέρωσης και προβολής της Ηπείρου και του γενέθλιου τόπου. Από την Πλατανούσα ο Κοτζιούλας, αλλά και ο Δημήτρης Δραγατάκης, δύο μορφές που σημάδεψαν με το έργο τους τη λογοτεχνία και τη μουσική, αντιστοίχως, στον τόπο μας. Αλήθεια, πόσοι όχι Έλληνες, αλλά Ηπει

ρώτες και ειδικότερα οι γηγενείς της ευρύτερης περιοχής της Πλατανούσας, γνωρίζουν τις δύο αυτές λαμπρές προσωπικότητες, που δεν υπάρχουν πια μεταξύ μας; Ο Κοτζιούλας έφυγε νέος στα τέλη της δεκαετίας του '50 και ο Δημήτρης Δραγατάκης πριν από μερικά χρόνια. Όσοι πιστεύουν στις αξίες της ζωής και τις ανιχνεύουν μέσα από τα χνάρια της πνευματικής δημιουργίας, κόντρα στη σημερινή ισοπεδωτική καθημερινότητα, προσεγγίζουν με σεβασμό το έργο ανθρώπων που δεν πέσαν του κάκου από τούτη τη ζωή. Όχι μόνο προς δικαίωση των ιδίων των δημιουργών, αλλά και ως εφόδιο ζωής για όσους κοινωνούν στο έργο τους. Αυτό τελικά προσδίδει ενδιαφέρον στην παρουσία μας και εξασφαλίζει τη διαχρονικότητα των ιδεών τους. Μακάρι όσο το δυνατόν περισσότεροι να ρωτούν και να μαθαίνουν για τον Κοτζιούλα και τον Δραγατάκη και για κάθε πνευματικό δημιουργό. Και αυτή την προσπάθεια οφείλουν να ενισχύσουν και οι Ηπειρωτικοί Σύλλογοι και Φορείς, οι οποίοι, αρκετές φορές, περί άλλα τυρβάζουν...

“ΠΥΡΡΟΣ”
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32
106 83 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 210 - 82 33 830
FAX: 210 - 82 38 468
KIN: 6947 - 697420
Δυναμική Επικοινωνία

ΔΙΗΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ
● ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ: ΜΑΡΙΑ ΛΑΜΑΡΗ ● ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΣ
ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ «Πέτρα»
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32, 106 83 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210 82.38.468
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Θ. ΠΑΠΑΝΗΛΙΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ, ΜΑΝΤΖΑΚΟΥ 3, ΑΘΗΝΑ
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΤΗΣΙΩΣ: ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ 15 ΕΥΡΩ - ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ, ΣΥΛΛΟΓΟΙ: 30 ΕΥΡΩ
ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ - ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ - ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ: 60 ΕΥΡΩ - ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ΕΥΡΩ - ΥΠΟΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ 30 ΔΟΛΑΡΙΑ ΗΠΑ
Οι απόψεις που εκφράζονται στα ενυπόγραφα κείμενα δεν εκφράζουν απαραίτητα και τη γνώμη της εφημερίδας - Ασυνχώρητος η παρατύπωση -

ΚΑΡΟΛΟΣ ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

«Ηπειρώτης ως το κόκαλο»

Ο Κάρολος Γρ. Παπούλιας είναι δικηγόρος. Γεννήθηκε στα Ιωάννινα το 1929. Σπούδασε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και του Πανεπιστημίου Μονάχου και έκανε διδακτορικό στο Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Κολωνίας. Ήταν συνεργάτης του Ινστιτούτου Νοτιοανατολικής Ευρώπης του Μονάχου. Παλαιός πρωταθλητής στίβου και βόλεϊ και πρόεδρος του Εθνικού Γυμναστικού Συλλόγου από το 1985. Πήρε μέρος στην Εθνική Αντίσταση, ενώ κατά τη διάρκεια της δικτατορίας πρωτοστάτησε στην ίδρυση της αντιστασιακής οργάνωσης «Σοσιαλιστική Δημοκρατική Ένωση», της οποίας εξελέγη γενικός γραμματέας. Την ίδια περίοδο ήταν συνεργάτης της ελληνικής εκπομπής της Ντόπης Βέλε. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος του ΠΑΣΟΚ και από το 1974 εκλέγεται μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του κόμματος σε όλα τα συνέδρια. Εξελέγη βουλευτής Ιωαννίνων με το ΠΑΣΟΚ στις εκλογές του 1977, 1981, 1985, 1989, 1990, 1993, 1996 και 2000. Διετέλεσε υφυπουργός Εξωτερικών από 21.10.1981 έως 8.2.1984, αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών από 8.2.1984 έως 5.6.1985 και από 5.6.1985 έως 26.7.1985, υφυπουργός Εξωτερικών από 26.7.1985 έως 18.11.1988 και από 18.11.1988 έως 18.6.1989, υφυπουργός Εξωτερικών από 18.6.1989 έως 2.7.1989, αναπληρωτής υφυπουργός Εθνικής Άμυνας από 23.11.1989 έως 13.2.1990 και υφυπουργός Εξωτερικών από 13.10.1993 έως 8.7.1994, από 8.7.1994 έως 15.9.1995 και από 15.9.1995 έως 22.1.1996. Στο ελληνικό Κοινοβούλιο υπήρξε πρόεδρος της Διαρκούς Επιτροπής Εθνικής Άμυνας - Εξωτερικών και μετείχε στην Επιτροπή Απόδημου Ελληνισμού. Υπήρξε, επίσης, επικεφαλής της ελληνικής αντιπροσωπείας στη Βορειοανατολική Συνέλευση (Πολιτική Επιτροπή). Εξελέγη μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου του ΠΑΣΟΚ για πρώτη φορά το 1995 και μέλος της Πολιτικής Γραμματείας. Έχει δημοσιεύσει μελέτες στα γερμανικά και ομιλεί τρεις γλώσσες: γερμανική, γαλλική, ιταλική. Είναι παντρεμένος με τη Μαρία Πάνου και έχει τρεις κόρες.

Δεκέμβριος 1984, Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών. Συνέντευξη στον Γιώργο Ζυγούνα, Έφορο Τύπου της Πανεπειρωτικής (δεξιά) και στον Ανδρέα Ρίζο, Υπεύθυνο Σύνταξης της εφημερίδας «Πανεπειρωτική».

Υπουργός Εξωτερικών, 1989. Συζήτηση με κατοίκους του Ασημοχωρίου Κόνιτσας. Δεξιά, ο Βασίλης Γιαννούλης, πρόεδρος, έως πρόσφατα, του Συλλόγου.

Ιανουάριος 1994. Ο Υπουργός Εξωτερικών στο γραφείο του με τους Κώστα Αλεξίου (δεξιά) πρόεδρο της Πανεπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος, Νίκο Μούτσιο (δεύτερος από αριστερά) και Χρήστο Αγγελή, πρόεδρο και γραμματέα, αντιστοίχως, του Συλλόγου Ηπειρωτών Βελιού.

Ο Υπουργός Εξωτερικών στην κορυφαία εκδήλωση «Πίτα του Ηπειρώτη» της Πανεπειρωτικής, στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας το 1994, σε ένα χαριτωμένο στιγμιότυπο με την Ηπειρωτοπούλα Άννα Μπατζά. Δίπλα του ο τότε βουλευτής Πρέβεζας Σπύρος Καραμούτσος.

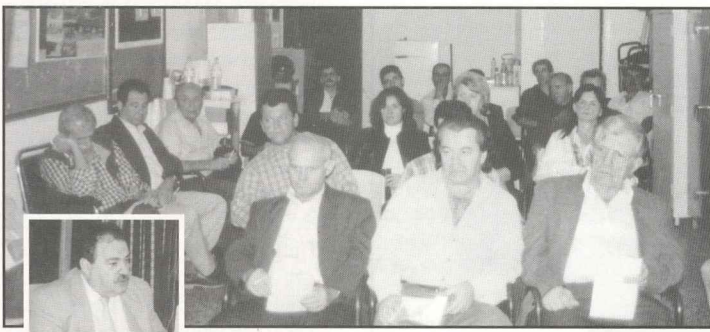
Πρώτος από δεξιά, στην παρουσίαση του βιβλίου (4.2.2004, στο Πνευματικό Κέντρο Ρουμελιωτών) «Τα Άνω Ραβένια και τα Δυτικά Ζαγοροχώρια», των εκδόσεων «Μίλητος». Δίπλα του οι Γιώργος Βότσας - δημοσιογράφος, Φανή Κωνσταντίνου - διευθύντρια φωτογραφικού αρχείου του Μουσείου Μπενάκη, Δημήτρης Τσιρτσώνης - υπεύθυνος των εκδόσεων «Μίλητος», ο Ηπειρώτης εκδότης Παύλος Βακάλης και ο Θανάσης Βακάλης συγγραφέας του ως άνω βιβλίου.

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΕΣ: ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

«Ανοίγουν δρόμους»

Αποτελούν τη συνισταμένη της δράσης των Αδελφοτήτων και Συλλόγων σε συγκεκριμένη τοπογεωγραφική περιοχή της Ηπείρου. Αγνίζονται για τα μικρά τοπικά, αλλά και τα υπερτοπικά θέματα. Οι Ηπειρωτικές Ομοσπονδίες κάνουν την υπέρβαση και προσπαθούν να κατακτήσουν τη συλλογικότητα στη δράση. Αν και ορισμένοι υποτιμούν τη δράση τους, οι ίδιες «ανοίγουν δρόμους», ακόμη και σε πανηπειρωτικό επίπεδο. Και δεν είναι και πολλές. Μετριοιούνται στα δάκτυλα. Κάνουμε την αρχή και τις προσεγγίζουμε μέσα από τον «ΠΥΡΡΟ». Όχι, δεν ερχόμαστε την Κόνιτσα, τον Καλαμά, τη Δωδώνη, το Ζαγόρι, τη Βερενίκη. Θα συνεχίσουμε.

Ραδοβύζια & Τζουμέρκα: Συνεργασία για κοινή δράση

Από την κοινή συνάντηση Τζουμερκιωτών και Ραδοβυζινών. Στη μικρή φωτ. ο πρόεδρος των Ραδοβυζινών Βασίλης Μπεσλίκας και στη μεγάλη στο κέντρο ο νέος πρόεδρος των Τζουμερκιωτών Δημήτρης Μιάμης.

ΜΑΣ ΞΑΦΝΙΑΣΑΝ ευχάριστα οι δύο Ηπειρωτικές Αποδημικές Ομοσπονδίες, η των Ραδοβυζινών Άρτας και η των Τζουμερκιωτών (που περιλαμβάνει στις τάξεις της Αδελφότητα και Συλλόγους από Άρτα και Γιάννενα). Γιατί δεν βλέπουμε συχνά συναντήσεις Ηπειρωτικών φορέων, οι οποίες προσπαθούν να σπάσουν την τοπογεωγραφική περιχαράκωση και να ανοίξουν μια κοινή πορεία δράσης, στη βάση των κοινών τους θεμάτων. Το ΔΣ της Ομοσπονδίας Ραδοβυζινών, λοιπόν, πήρε την πρωτοβουλία να καλέσει στα γραφεία της το ΔΣ της Ομοσπονδίας Τζουμερκιωτών, για να εξετάσουν από κοινού τη στενότερη συνεργασία τους για θέματα του νομού και της Ηπείρου γενικότερα. Οι Τζουμερκιώτες ανταποκρίθηκαν και με την παρουσία και άλλων συμπατριωτών, καθώς και εκπροσώπων του Ηπειρωτικού Αποδημικού Τύπου, έγινε η πρώτη συνάντηση την 1η Νοεμβρίου 2004. Ήταν πολύ εποικοδομητική, καθώς οι εκπρόσωποι και των δύο φορέων δεν έμειναν μόνο στις θεωρητικές διαπιστώσεις, αλλά αποφάσισαν την ολοκλήρωση της συνεργασίας τους στην πράξη, με τακτικές συναντήσεις, κοινές συνεδριάσεις των ΔΣ, κοινές εκδηλώσεις στην Αθήνα και στην Ήπειρο, ακόμη και κοινά Συνέδρια και κοινές Συνδιασκέψεις. Όλοι υπογράμμισαν τη σημασία και το θετικό αποτέλεσμα αυτών των πρωτοβουλιών, προτάθηκε μάλιστα να επεκταθούν αυτές και, τουλάχιστον για το νομό της Άρτας, να πάρουν νομαρχιακό χαρακτήρα, με τη συμμετοχή φορέων και από τις άλλες περιοχές. Η όλη συζήτηση διεξήχθη σε έντονα φιλικό και πατριωτικό κλίμα και έληξε με ανταλλαγή δώρων και με μικρή δεξίωση εκ μέρους των Ραδοβυζινών.

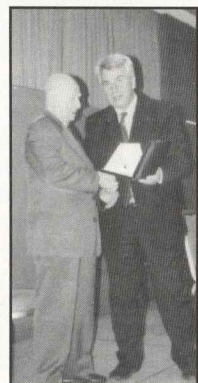
Η Ομοσπονδία Ραδοβυζινών διοργάνωσε στις 5 Δεκεμβρίου 2004 την ετήσια χοροεσπερίδα της. Μια μέρα γλεντιού και επικοινωνίας των Ραδοβυζινών και των φίλων τους, η οποία χαρακτηρίστηκε και από τις τιμητικές διακρίσεις που απένειμε το Διοικητικό Συμβούλιο της Ομοσπονδίας σε εξήχοντα πρόσωπα για την προσφορά τους στην περιοχή του Ραδοβυζίου και στην Ομοσπονδία. Βραβεύτηκαν, ο αείμνηστος τραγουδιστής **Κώστας Τσαμπάς**, ο **Σπύρος Μαντάς**, πρόεδρος του Κέντρου Μελέτης Πέτριων Γεφυριών και δημιουργός του Αρχείου Γεφυριών Ηπειρωτικών, ο τραγουδιστής **Χρήστος Φωτίου** και ο επιχειρηματίας **Γιώργος Ζαφείρης**.

Νέο ΔΣ στην Ομοσπονδία Τζουμερκιωτών: Πρόεδρος: **Δημήτριος Μιάμης** (Πράμαντα), Αντιπρόεδρος: **Νίκος Καψάλας** (Μελισσοσυργοί), Γραμματέας: **Κων/νος Παπακίτσος** (Αγναντα), Ταμίας: **Ευριπίδης Κουτσουπόρος** (Κυψέλη), Αναπλ. Γραμματέας: **Ευαγγελία Καπέλη** (Αγναντα), Δημ. Σχέσεις: **Δημήτρης Γκορόνιας** (Μελισσοσυργοί), Αν. Ταμίας: **Ευφορούνη Ντάλια** (Δίστρατο), Μέλη: **Ηλίας Γεωργίου** (Ματσούκι), **Γεώργιος Γιώτης** (Ραφταναίοι), **Άγγελος Στάμος** (Πράμαντα), **Παύλος Τσάγκας** (Ροδαυγή).

Πωγώνι: Αναπτυξιακές πρωτοβουλίες

Η Ομοσπονδία Αδελφοτήτων και Ενώσεων Επαρχίας Πωγωνίου, μετά από το επιτυχημένο Συνέδριό της στη Λάβδανη τον περασμένο Αύγουστο, μετέφερε τον προβληματισμό της για την περιοχή και στην πρωτεύουσα. Στις 12 Δεκεμβρίου 2004 διοργάνωσε, στο ξενοδοχείο Χίλτον, ημερίδα με θέμα «Πωγώνι, παρόν και μέλλον». Πήραν μέρος εκπρόσωποι πολιτικών κομμάτων και φορέων του Πωγωνίου, ενώ κλήθηκαν να καταθέσουν τις απόψεις τους οι εφημερίδες «Πύρρος», «Ήπειρος - Άπειρος Χώρα» και οι Πωγωνήσιες εφημερίδες. Κύρια επισήμανση όλων των ομιλητών ήταν πως κάθε αναπτυξιακή προσπάθεια στο Πωγώνι, όπως εξ άλλου σ' όλη την παραμεθόριο Ήπειρο και τους ορεινούς της όγκους, πρέπει να στηριχθεί στα φυσικά, ιστορικά, πολιτιστικά και συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής. Προτάσεις υπάρχουν, απαιτείται τόλμη και πολιτική βούληση και κυρίως η πίεση των Πωγωνήσιων, κάτι που κάνει διαρκώς η Ομοσπονδία. Τα ερημωμένα χωριά του Πωγωνίου και της Ηπείρου βρίσκουν ένα σταθερό αποκούμπι στη συντοπίτικη Διασπορά, γεγονός που υπογράμμισε και ο «ΠΥΡΡΟΣ». Στην εκδήλωση βραβεύτηκε από την Ομοσπονδία (στη φωτ. απονέμει ο πρόεδρος **Σταύρος Παππάς**) ο βετεράνος αθλητής **Χρήστος Βαρτζάκης**.

Λάκκα Σουλίου: Παραδοσιακό ξεκίνημα

Η ιστοία στο κάλεσμα της Ομοσπονδίας, οι Λακκασουλιώτες της Αττικής αντάμωσαν την Κυριακή 12 Δεκεμβρίου 2004, στη Μαγούλα Αττικής, στο κέντρο «Πανόραμα» και άνοιξαν τον κύκλο των χειμερινών εκδηλώσεων των Συλλόγων - μελών της Ομοσπονδίας. Η εκδήλωση ξεκίνησε με τον χαιρετισμό του προέδρου της Ομοσπονδίας **Ηλίας Παπαδόπουλου**. Βραβεύτηκε ο Ηπειρώτης τραγουδιστής **Αλέκος Κιτσάκης**, ενώ τα χορευτικά συγκροτήματα του **Συλλόγου Ρωμανού**, συνοδευόμενα από το κλαρίνο του **Γιώργου Χαλιγιάννη** και από τους **Αλέκο Κιτσάκη**, **Κώστα Τζίμα**, **Δημήτρη Καλογήρου** και **Γιώργο Τζίμα** στο τραγούδι, παρουσίασαν ηπειρωτικούς και λακκασουλιώτικους χορούς. Η δράση της Ομοσπονδίας Λάκκας Σουλίου αποτυπώνεται και στην ομώνυμη εφημερίδα, που συνεχίζει με επιτυχία την πορεία της.

Μουργκάνα: Στολίδι η Στέγη

Η Ομοσπονδία Μουργκάνας δημιούργησε, στην καρδιά της Αθήνας (Γερανίου 44) τη δική της **Στέγη**, η οποία αποτελεί στολίδι, όχι μόνο για την ίδια, αφού στους όμορφους χώρους της διεξάγονται οι εκδηλώσεις των Συλλόγων - μελών της, αλλά και είναι ανοικτές οι πόρτες της σε κάθε Ηπειρωτικό φορέα. Η χορωδία και το χορευτικό συγκρότημα της Ομοσπονδίας, αποτελούν την αιχμή της δράσης της, καθώς πλαισιώνει τις εκδηλώσεις πολλών άλλων Ηπειρωτικών Συλλόγων και Αδελφοτήτων. «Είμαστε ακόμη στην αρχή», μας δήλωσε ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας **Θωμάς Σμπήτας**, «μένουν πολλά ακόμη να γίνουν στη Στέγη μας. Όταν ολοκληρωθούν, θα είναι πλέον καθόλα έτοιμη να φιλοξενησει με επάρκεια εκδηλώσεις και να υποδεχθεί τους Ηπειρώτες». Αφού έφθασαν ως εδώ οι Θεσπρωτοί, είναι σίγουρο ότι θα πάνε ακόμη παραπέρα με επιτυχία!

ΟΙ ΑΠΟΔΗΜΟΙ ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΑΠΟΚΤΟΥΝ ΤΑ ΔΙΚΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Ένωση Ηπειρωτών Αγίου Δημητρίου

Πάνω, εξωτερική άποψη της Στέγης και κάτω άποψη από το εσωτερικό του κτηρίου, όπου ξετυλίχτηκε το γλέντι των εγκαίνιων.

Ένα φιλόδοξο όνειρο του Συλλόγου Ηπειρωτών Αγίου Δημητρίου Αττικής «Το Κούγκι», η απόκτηση ιδιόκτητης στέγης, έγινε πραγματικότητα. Στις 29 Νοεμβρίου 2004 εγκαταστάθηκε το ηπειρωτικό αρχοντικό, στην οδό Παπάγου 164, το οποίο θα στεγάσει το Σύλλογο και θα φιλοξενησει τις πολυποίκιλες εκδηλώσεις του. Η πρόεδρος του Συλλόγου **Λίλιαν Παπαδοπούλου**, συγκηνημένη, καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους και τίμησε με πλακέτες τους: **Φάνη Φίλιππα**, ως θεμελιωτή του Συλλόγου, **Βαγγέλη Καραπάνο** μηχανικό, που ανιδιοτελώς ανέλαβε την έκδοση οικοδομικής άδειας και την όλη επίβλεψη, την **Αδελφότητα Κερασσοβιτών** που φιλοξένησε το «Κούγκι» όσο καιρό εκτελούνταν οι εργασίες ανοικοδόμησης και τον **Λεωνίδα Τάση** για τη βοήθειά του στην ολοκλήρωση των εργασιών του κτηρίου. Ο Σύλλογος ιδρύθηκε το 1981, προεξάρχοντος του επιτίμου προέδρου **Φάνη Φίλιππα**, ο οποίος πρώτος έριξε την ιδέα απόκτησης ιδιόκτητης στέγης του Συλλόγου. Έτσι, το 1989 αγοράστηκε το οικοπέδο, μαζί με ένα παλιό μηχανουργείο, που μετετράπη σε αίθουσα πολιτιστικών δραστηριοτήτων. Το «Κούγκι» μπορεί πλέον να ξεδιπλώσει στον δικό του χώρο τις εκδηλώσεις του, ο οποίος, γιατί όχι, μπορεί να γίνει το σημείο αναφοράς όχι μόνο για τον Άγιο Δημήτριο, αλλά και την ευρύτερη περιοχή του λεκανοπεδίου. Η μέχρι τώρα δράση του Συλλόγου εγγυάται μια νέα επιτυχημένη προσπάθεια, με νέους στόχους και οράματα. **Συγχαρητήρια σε όλους και καλωρίζικο το ηπειρωτικό αρχοντικό!**

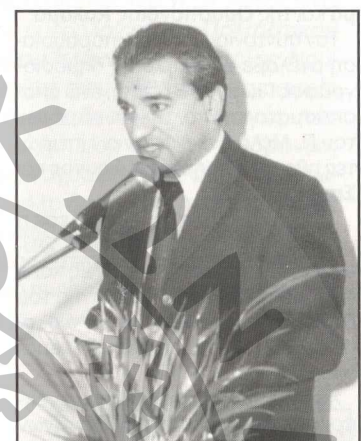
Η πρόεδρος της Ένωσης **Λίλιαν Παπαδοπούλου** δέχεται τα συγχαρητήρια και τις ευχές **Ηπειρωτών και φίλων**.

Πανηπειρωτικός Σύλλογος Ασπροπύργου

Πάνω το όμορφο απόκτημα του Συλλόγου με τον άνετο περιβάλλοντα χώρο και κάτω στιγμιότυπο από την τελετή των εγκαίνιων.

Μετά την Πλατεία Ηπειρωτών στον Ασπροπύργο, σειρά είχε το Πολιτιστικό Κέντρο Ηπειρωτών, το οποίο παραχωρήθηκε με ομόφωνη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου στον Σύλλογο Ηπειρωτών. Τα εγκαίνια έγιναν στις 19 Νοεμβρίου 2004, με κάθε επισήμοτητα και με την παρουσία εκατοντάδων Ηπειρωτών της περιοχής και φίλων της Ηπείρου. Αξίζει να σημειωθεί πως το κτήριο, που θα στεγάσει το Πολιτιστικό Κέντρο των Ηπειρωτών, είναι 150 τ. μ., εύχρηστο και λειτουργικό, μέσα σ' έναν χώρο 1.500 τ.μ., πλακόστρωτο, με διάδρομους, παρτέρια με λουλούδια και ολόγυρα δένδρα και φωτισμό, ένας χώρος εξαιρετικός και για ανοικτές εκδηλώσεις. Στην τελετή των εγκαίνιων απηύθυναν χαιρετισμό ο δήμαρχος Ασπροπύργου **Γιώργος Λιάκος**, ο αναπλ. νομάρχης Δυτ. Αττικής συμπατριώτης **Βασίλης Τόλης** και ο πρόεδρος της Πανηπειρωτικής Γιάνης Ζώης. Ο πρόεδρος του Συλλόγου **Κώστας Ζηκόπουλος**, στον χαιρετισμό του, αφού ευχαρίστησε τον δήμαρχο και το δημοτικό συμβούλιο για τη γενναιοδωρία και την απλοχεριά τους, τόνισε πως το Πολιτιστικό Κέντρο των Ηπειρωτών στον Ασπροπύργο θα στεγάσει τα όνειρα και την πολιτιστική κληρονομιά των Ηπειρωτών, θα ενισχύσει την ενότητά τους, θα προδιαγράψει το μέλλον της συλλογικής τους δράσης, ενώ ταυτόχρονα θα δυναμώσει τους δεσμούς φιλίας του Ασπροπυργιώτικου λαού με το Ηπειρωτικό στοιχείο. Μετά τα εγκαίνια, στο Κλειστό Γυμναστήριο, που βρίσκεται πολύ κοντά στο Πολιτιστικό Κέντρο των Ηπειρωτών, ακολούθησε συναυλία, στα πλαίσια των εκδηλώσεων «Θρίσσια 2004», με τους **Πέτρο Λούκα - Χαλκιά** και **Αντώνη Κυρίτη**, με τη συμμετοχή των χορευτικών συγκροτημάτων της Ομοσπονδίας **Μουργκάνας** και του Συλλόγου Ηπειρωτών «Το Κούγκι». **Εύγε σε όλους και πάντα επιτυχίες!**

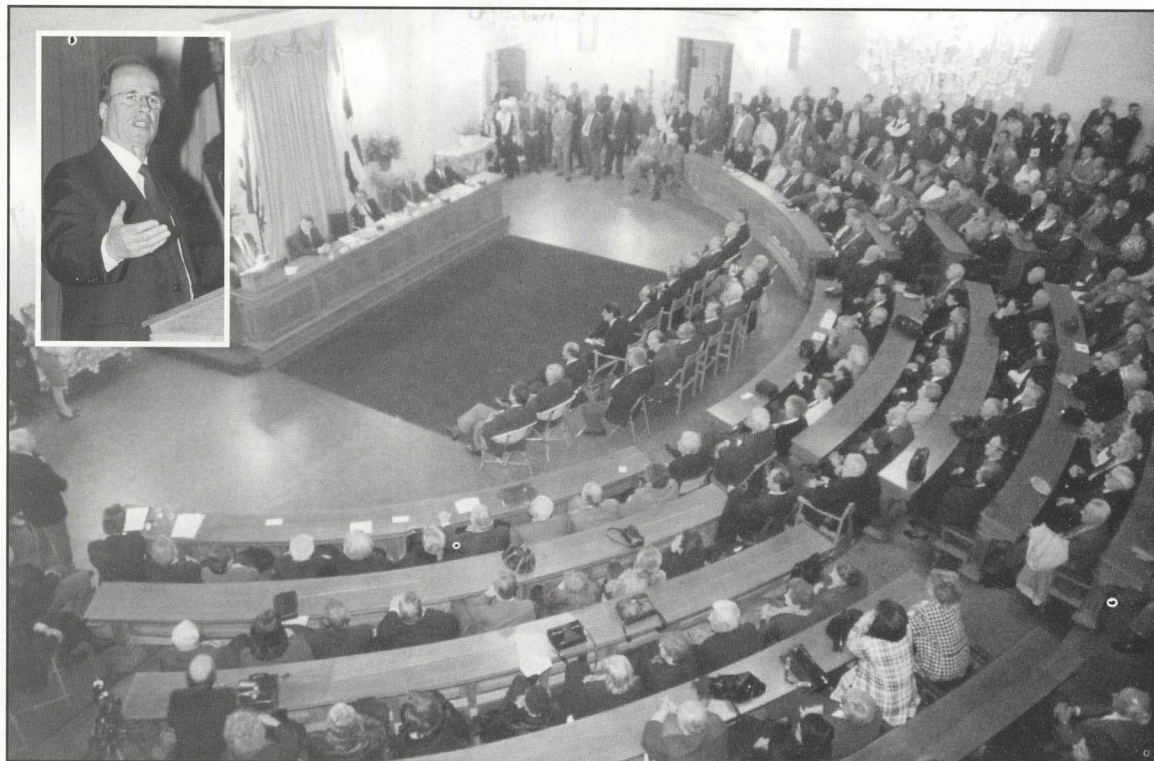

Ο πρόεδρος του Συλλόγου **Κώστας Ζηκόπουλος**, εκπαιδευτικός, από το **Μαζαράκι Ιωαννίνων**, απευθύνει χαιρετισμό.

Φάροι Ηπειρωτικού πολιτισμού, παράδοσης και επικοινωνίας

100 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ Ο αγώνας και η δυσία του Ηπειρώτη Μακεδονομάχου Παύλου Μελά

Από την εκδήλωση στην αίθουσα της Παλαιάς Βουλής. Στην ένθετη φωτ. ο βουλευτής Αντώνης Φούσας, κατά την ομιλία του.

● ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΜΝΗΜΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΒΟΥΛΗ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΚΑΛΑΜΟΥ ΚΑΙ ΡΕΠΕΤΙΣΤΗΣ, ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΝΩ ΚΑΛΑΜΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΚΑΛΑΜΑ.
● ΟΜΙΛΗΤΗΣ Ο ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ ΦΟΥΣΑΣ

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα και μεγάλη προσέλευση Ηπειρωτών, γιορτάστηκαν στις 8 Δεκεμβρίου 2004, στην αίθουσα της Παλαιάς Βουλής στην Αθήνα, τα 100 χρόνια από τον ηρωικό θάνατο του Παύλου Μελά.

Την εκδήλωση οργάνωσαν οι Αδελφότητες Παρακαλαμιωτών και Ρεπετιστών, με τη συμμετοχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, του Δήμου Άνω Καλαμά και της Ομοσπονδίας Καλαμά.

Τον συντονισμό και την παρουσίαση ανέλαβε ο Ηπειρώτης δημοσιογράφος Γιώργος Βότσος, ενώ αποσπάσματα επιστολών και κειμένων του Π. Μελά ανέγνωσαν οι Ηπειρώτες ηθοποιοί Χρήστος Κόκκινος και Σπύρος Μελάς.

Ιδιαίτερη συγκίνηση προκάλεσε η ομιλία της εγγονής του Π. Μελά, γλύπτριας Ναταλίας Μελά, όπως και η παρουσία της έτερης εγγονής του Ναταλίας Ιωαννίδου και των άλλων συγγενών του ήρωα Μακεδονομάχου.

Χαιρετισμούς απηύθυναν, ο εκπρόσωπος του Νομάρχη Ιωαννίνων Οδυσσεύς Πότσης και ο Δήμαρχος

Άνω Καλαμά Στ. Βιρβίλης, ενώ εκ μέρους των δύο Αδελφότητων μίλησε ο πρόεδρος της Αδελφότητας Παρακαλαμιωτών Γιώργος Ζυγούνας.

Την κεντρική ομιλία έκανε ο Βουλευτής Ιωαννίνων και πρώην Υπουργός Αντώνης Φούσας, ο οποίος αναφέρθηκε στη σημασία της θυσίας (1904) του πρωτομάρτυρα Μακεδονομάχου Παύλου Μελά, τόσο για την απελευθέρωση της Μακεδονίας (1912), όσο και της Ηπείρου (1913).

Αναφέρθηκε στις συνθήκες της εποχής εκείνης και στα τεράστια προβλήματα από τη μακρόχρονη τουρκική σκλαβιά και τη βαρβαρότητα των κομιτατζήδων.

Ο Π. Μελάς, με τους πύρινους λόγους του και με την εκεί παρουσία του ζέστανε τις καρδιές των Μακεδόνων

και τους ξεσήκωσε για τον αγώνα, ενώ οργάνωσε και εξόπλισε τα πρώτα αντάρτικα ελληνικά σώματα.

Με τη θυσία του έγινε θρύλος, πέρασε στην αιωνιότητα και στις καρδιές των Ελλήνων, ενώ σηματοδότησε την έναρξη του έπους του Μακεδονομάχου.

Στην εκδήλωση παρέστησαν, μεταξύ άλλων, εκ μέρους της Κυβέρνησης και του Πρωθυπουργού ο Υπουργός Υγείας Νικήτας Κακλαμάνης, η Βουλή εκπροσώπησε ο Αντιπρόεδρος της Γ. Σούρλας και τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολιτευσης ο βουλευτής Ιωαννίνων Μιχ. Παντούλας, ο Υφυπουργός ΠΕΧΩΔΕ Σταύρος Καλογιάννης, ο πρώην Πρωθυπουργός Ιωάννης Γρίβας, ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής Αποστόλος Κακλαμάνης.

Ο κ. Φούσας, με συγκεκριμένα στοιχεία και πηγές, επεσήμανε την απώτερη καταγωγή του Παύλου Μελά και της οικογένειάς των Μελάδων από την Ήπειρο και ειδικότερα από την Παϊδονιά της Πογδόριανης, σήμερα Άνω Καλαμά Ιωαννίνων.

Αναφερόμενος, τέλος, στη σημερινή κατάσταση, τόνισε πως ο Π. Μελάς και

οι άλλοι αγωνιστές του Μακεδονικού Αγώνα έστειλαν, για μία ακόμη φορά, ηχηρό και διαχρονικό μήνυμα ότι η Μακεδονία είναι η καρδιά της Ελλάδας και ότι οι Μακεδόνες, έχουν ελληνική δύναμη, ελληνική ψυχή και ελληνική συνείδηση.

Στην εκδήλωση παρέστησαν, μεταξύ άλλων, εκ μέρους της Κυβέρνησης και του Πρωθυπουργού ο Υπουργός Υγείας Νικήτας Κακλαμάνης, η Βουλή εκπροσώπησε ο Αντιπρόεδρος της Γ. Σούρλας και τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολιτευσης ο βουλευτής Ιωαννίνων Μιχ. Παντούλας, ο Υφυπουργός ΠΕΧΩΔΕ Σταύρος Καλογιάννης, ο πρώην Πρωθυπουργός Ιωάννης Γρίβας, ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής Αποστόλος Κακλαμάνης.

Ο κ. Φούσας, με συγκεκριμένα στοιχεία και πηγές, επεσήμανε την απώτερη καταγωγή του Παύλου Μελά και της οικογένειάς των Μελάδων από την Ήπειρο και ειδικότερα από την Παϊδονιά της Πογδόριανης, σήμερα Άνω Καλαμά Ιωαννίνων.

Αναφερόμενος, τέλος, στη σημερινή κατάσταση, τόνισε πως ο Π. Μελάς και

οι άλλοι αγωνιστές του Μακεδονικού Αγώνα έστειλαν, για μία ακόμη φορά, ηχηρό και διαχρονικό μήνυμα ότι η Μακεδονία είναι η καρδιά της Ελλάδας και ότι οι Μακεδόνες, έχουν ελληνική δύναμη, ελληνική ψυχή και ελληνική συνείδηση.

Εκδήλωση για τον Π. Μελά και στο Αγρίνιο από τον Πανηπειρωτικό Σύλλογο

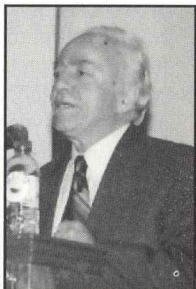
Στα πλαίσια των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων του, ο Πανηπειρωτικός Σύλλογος, που εδρεύει στο Αγρίνιο, πραγματοποιήσε εκδήλωση για τα 100 χρόνια από την έναρξη του Μακεδονικού Αγώνα (1904 - 2004) και την ηρωική θυσία του Ηπειρώτη Παύλου Μελά, στο Παπαστράτσιο Μέγαρο της πόλης (κατάμεστο), στις 27 Νοεμβρίου 2004.

Την εκδήλωση παρουσίασε η φιλόλογος - συγγραφέας Μαρία Αγγέλη. Ομιλητής ήταν ο Ιερομόναχος της Ιεράς Μονής Μυρτιάς Τρυφωνίδης κ. Αυγουστίνος, ο οποίος με μεγάλο κόπο και μεράκι συγκέντρωσε κατόπιν επιτόπιας έρευνας σπάνιο ιστορικό υλικό και το παρουσίασε με διαφάνειες.

Χαιρέτισε την εκδήλωση και συμπλήρωσε την αναφορά στα γεγονότα εκείνης της

εποχής με ιστορικά στοιχεία για τις μάχες στη Λίμνη των Γιαννιτσών (του Βάλτου) ο αντιστράτηγος ε.α. και μέλος του Συλλόγου Ευστάθιος Κολιοπάνας.

Την εκδήλωση έκλεισε ο πρόεδρος του Πανηπειρωτικού Συλλόγου Αθανάσιος Αηδόνης τονίζοντας την υπέρτατη θυσία του Π. Μελά και ευχαριστώντας τους ομιλητές και τους παρευρισκόμενους για τη συμμετοχή τους στην επιτυχία της εκδήλωσης.

Ο πρόεδρος του Συλλόγου Αθ. Αηδόνης.

Ηπειρωτικά Γράμματα & Τέχνες

ΝΙΚΟΥ ΚΑΚΑΪΔΗ: ΤΟ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΚΑΛΑΝΤΑΡΙ
- «του χρόνου τα γυρίσματα»
Έκδοση Αδελφότητας Δεσποτικού Ιωαννίνων

Στις 24 Νοεμβρίου 2004, στο άνετο και κατάμεστο από θεατές Πολιτιστικό Κέντρο Αγίου Δημητρίου - Μπραχάμι, με πρωτοβουλία και συνεργασία της Αδελφότητας Δεσποτικού και του Χορευτικού Ομίλου «Το Κούγκι», έγινε, παρουσία αρχών - επιστημόνων και πλήθους κόσμου, η παρουσίαση της νέας έκδοσης του καθηγητή - συγγραφέα Νίκου Κακαΐδη «Το Ηπειρωτικό Καλαντάρι (του χρόνου τα γυρίσματα)».

Οι ρίζες της γραφής και αφήγησης γοητευτικές και αληθινές, μάς οδηγούν σε ήχους ηπειρωτικού ανέμου. Γραμμένο με δεξιοτεχνία και βαθιά γνώση του εσωτερικού ανθρώπινου ηπειρωτικού πολιτισμού, μας κάνει μια εξομολόγηση, όπου θέμα και περιεχόμενο συμπίπτουν και καλύπτουν ένα κύκλο ζωής, αρχίζοντας από τα αμέριμνα παιδικά χρόνια του χωριού και φθάνοντας στην ξενιτιά τους καμήλους.

Αφηγηματική δομή και γραφή συντονίζονται θαυμάσια από το συγγραφέα, που μας οδηγεί σε μία στενή και θερμή φιλία με την πολιτιστική μας κληρονομιά, όπου εδώ υπάρχει χαρά και ευδαιμονία και μια νοσταλγία που απλώνεται και αγκαλιάζει ακόμα και τους φόβους, τις λύπες του καιρού μας.

Σελίδες ημερολογίου και χρόνος συνεργάζονται αρμονικά και από τις περιγραφές αναπλάθονται ήχοι, φωνές, εικόνες, που είναι κομμάτια ζωής του μικρού μας χωριού, δροσιά ζωής στη σκοτεινή κρύα και ξένη πόλη με τους χωρίς χρώμα και σκυθρωπούς ανθρώπους που ζούμε.

Διαβάζοντας «Το Ηπειρωτικό Καλαντάρι», άγγιξα και εγώ του τόπου μου τις πέτρες και το χρώμα και έπλασα το εικόνα της αρχοντιάς του, γιατί:

- Ο τόπος γίνεται μορφή με σχήμα και χρώμα, αλλά και με κτύπους καρδιάς και λογισμούς νου, που τονίζουν το τραγούδι της ζωής.

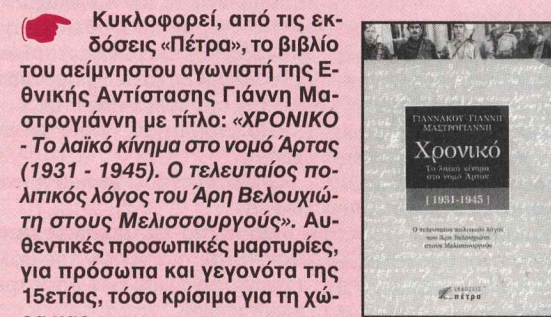
- Σ' έναν τόπο όπου το διαλεγμένο έθιμο, η φράση, το συναίσθημα κι ο στοχασμός, η ανθρωπιά και πάντα η ανθρωπιά, γίνονται αχός και λόγος από την αδέσμευτη φαντασία, προβάλλει ένας αληθινός λογοτέχνης, ταξιδευτής, ο καθηγητής Νίκος Κακαΐδης.

- Ο πεζός λόγος του έχει ποιότητα και καθαρότητα, η δε αφήγηση ύψος γλαφυρό. Έχει παραμυθένιο περισσότερο πιστός σε μια Ηπειρωτική ηθογραφία, στην άντληση πληροφοριών από πρόσωπα, τόπους, φωτογραφίες, ανθρώπινες σχέσεις, που δεν μπορούν να νοηθούν έξω από τα όρια του σεβασμού.

- Υπάρχει μια οικονομία και τάξη στη διήγηση, αρετές ταυτόσημες με την ιδιοσυγκρασία του συγγραφέα, η δε έκδοση είναι ευπρόσδεκτη στην Ηπειρωτική Βιβλιοθήκη, στις αξίες του Ελληνικού πολιτισμού.

Ήταν μια βραδιά συναισθηματική από εκείνες που σε κάνουν ακροατή της ίδιας της ζωής, που τη βλέπεις να ξεπηδά μέσα από τις τυπωμένες σελίδες ενός τέτοιου βιβλίου.

Διονύσης Ζηκόπουλος
Πρόεδρος Αδελφότητας
Μαζαρακίου Ιωαννίνων

Κυκλοφορεί, από τις εκδόσεις «Πέτρα», το βιβλίο του αείμνηστου αγωνιστή της Εθνικής Αντίστασης Γιάννη Ματρογιάννη με τίτλο: «ΧΡΟΝΙΚΟ - Το λαϊκό κίνημα στο νομό Άρτας (1931 - 1945). Ο τελευταίος πολιτικός λόγος του Αρη Βελουχιώτη στους Μελισουργούς». Αυθεντικές προσωπικές μαρτυρίες, για πρόσωπα και γεγονότα της 15ετίας, τόσο κρίσιμα για τη χώρα μας.

ΗΜΕΡΟ - ΛΟΓΙΑ 2005...

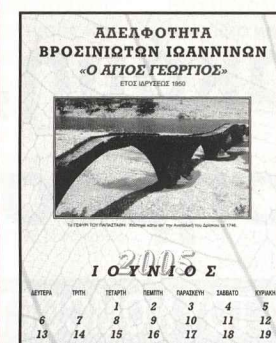
Τέσσερα θεματικά ημερολόγια, τα οποία δεν πετούνται με το τέλος του χρόνου, έφθασαν στα γραφεία μας. Πρωτότυπα και χρηστικά, δικαίως καταλαμβάνουν και μορφοποιούν λίγα εκατοστά στον χώρο μας και στη βιβλιοθήκη μας.

Παλιά φωτογραφικά στιγμιότυπα από το Αθαμάνιο, διάλεξε η Αδελφότητα Αθαμανιωτών και Κάτω Αθαμανιωτών Άρτας, για να κοσμήσει το ημερολόγιό της. Βιώματα, μνήμες, νοσταλγία, συγκίνηση και δύναμη από τα δύο χωριά, στου χρόνου τα γυρίσματα. Το αφιέρωμα ονομάζεται «Φωτο - Στιγμές απ' τον γενέθλιο τόπο».

Φωτογραφίες του αειθαλούς φωτογράφου - καλλιτέχνη Κώστα Μπαλάφα, από τη Χώσψη (Κυψέλη) Άρτας, κοσμούν το ημερολόγιο της Ένωσης Ηπειρωτών Ιλίου. Στιγμιότυπα της Ηπείρου μας, μιας άλλης εποχής, που έφυγε, μα που αγγίζει ακόμη την ψυχή μας. Οι φωτογραφίες, απρόμαυρες βεβαίως, είναι από το Λεύκιμα «Ηπειρος», εκδ. Ποταμός.

Θεματικό και το ημερολόγιο της Αδελφότητας Βροσίνων Ιωαννίνων, αφιερωμένο στα πέτρινα γεφύρια της Ηπείρου. Ο Σπύρος Μαντάς επέλεξε 13 αντιπροσωπευτικά γεφύρια της Ηπείρου, με πρωτοσέλιδο το Γεφύρι της Βρύσης, που βρίσκεται στη Βροσίνη. «Γέφυρες ειρήνης και φιλίας των λαών», επιγράφεται το εισαγωγικό σχόλιο του Διοικητικού Συμβουλίου της Αδελφότητας, το οποίο συνοδεύεται από τα ποιητικά λόγια της Τερέζας Ρούβαλη: «Να φτιάξουμε γεφύρια / που θα ενώσουν όλον τον κόσμο τα παιδιά / και που τα χέρια αδελφικά / τόνα τ' άλλο θ' ανταμώνουν / κίτρινα, μαύρα και λευκά».

«Ο, τι φάμε, ό, τι πούμε κι ό, τι...». Αυτός είναι ο τίτλος του ημερολογίου του Πολιτιστικού Συλλόγου Καπεσοβίου Ιωαννίνων «Ο Αλέξης Νούτσος» (έδρα Καπέσοβο), που έφθασε στα γραφεία μας. Καπεσοβίτικες παραδοσιακές συνταγές, που δίδονται με χάρη και χιούμορ από την Ανδρονίκη Ζούκη - Γκούρη, εικονογραφημένες από τη Βικτωρία Ζούκη. Το εξώφυλλο δημιούργησε ο Δημήτρης Ψυχούλας, ενώ την επιμέλεια έκδοσης και το γλωσσάρι είχε ο Απόστολος Ντιναλέξης. Θεσμός τείνει να γίνει το Καπεσοβίτικο ημερολόγιο, με θέματα που αφορούν το όμορφο χωριό και το Ζαγόρι.

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Ε. ΝΤΑΣΚΑΓΙΑΝΝΗ
«ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ - ΓΕΝΕΤΕΙΡΑ, Αλήθεια και Ψέμα»
Αθήνα 2002

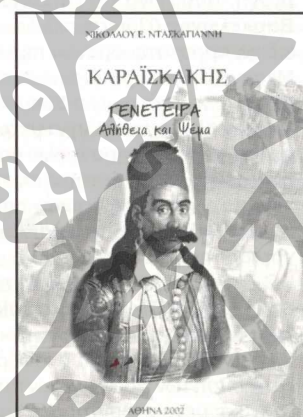
Σαραντά χρόνια (1961 - 2001) ο δάσκαλος Νικόλαος Ντασκαγιάννης, από τη Μεγάλη Άρτα, ερεύνησε σε αρχεία, βιβλία, εφημερίδες και άλλες πηγές, το θέμα της γενέτειρας του Γεωργίου Καραϊσκάκη.

Δεν περιορίστηκε, όμως, μόνο σε αυτά. Προχώρησε και στην καταγραφή διηγήσεων γερόντων και γεροντιστών, συνολικά 15, μεταξύ των οποίων και ο Ηρακλής Γώγος, δισέγγονος του Γιώγου Μπακόλα.

Καρπός της πολύχρονης και επίπονης εργασίας του

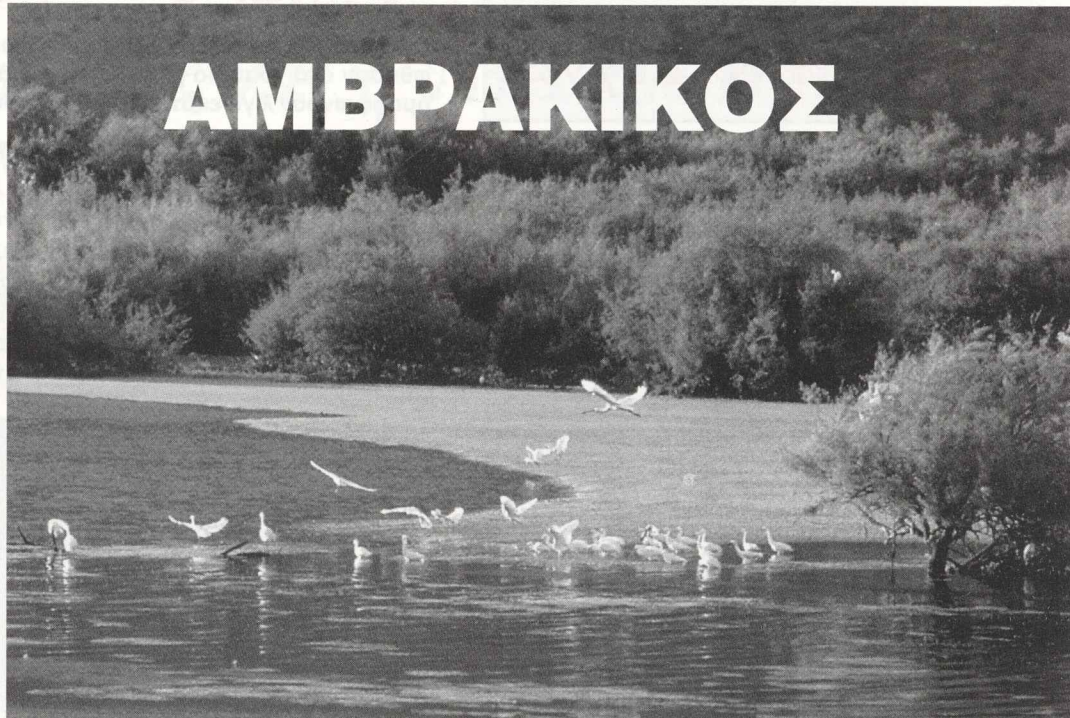
είναι τούτο το βιβλίο, με το οποίο ο συγγραφέας καταδεικνύει πως η γενέτειρα του Καραϊσκάκη είναι η Σκουληκαριά της Άρτας. Ύβρη προς την ιστορική αλήθεια και γράμμα κενό θεωρεί ο συγγραφέας τις προσπάθειες να ορισθεί εκ των άνω, το 1927, και με το «απεφασίσταμεν και διατάσσομεν» του 712 ΒΔ, το 1966, να ορισθεί το Μαυρομάτι Καρδίτσας ως γενέτειρα του Καραϊσκάκη, ο οποίος φιλοεξενήθηκε μικρός εκεί.

Ο Ν. Ντασκαγιάννης δεν διακατέχεται με το πονημά

του αυτό από τοπικιστικό πνεύμα, αλλά από το πάθος της ιστορικής αλήθειας. Μήπως ήρθε η ώρα να αποκατασταθεί αυτή και επισήμως, μακριά από στείες αντιπαραθέσεις και ερίδες;

ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ

Ο ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ, ο μοναδικός αυτός υδροβιότοπος διεθνούς σημασίας, είναι πάντα στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος των τοπικών φορέων, όσον αφορά την προστασία του, αφού απειλείται καθημερινά από τα λύματα, τα απόβλητα των μονάδων που υπάρχουν γύρω απ' αυτόν, τα φυτοφάρμακα, ακόμη και από δεξαμενές καυσίμων που υπάρχουν στις όχθες του. Στις 5 Δεκεμβρίου 2004, στην Κορωνησία, το μοναδικό νησί στην καρδιά του κόλπου, διεξήχθη συνάντηση Οικολογίας, Πολιτισμού και Ανάπτυξης, που είχε ως θέμα την Κορωνησία και ευρύτερα τον Αμβρακικό, υπό την αιγίδα του νομάρχη Άρτας Λάμπρου Ρίζου. Σ' αυτήν πήραν μέρος ως εισηγητές οι: Ν. Μουτσόπουλος ακαδημαϊκός-καθηγητής Αρχιτεκτονικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου, Χανς Γερντρούπ βιολόγος, μέλος του Συμβουλίου ICOMOS, Αικατερινίδης Γεώργιος, δρ. λαογραφίας και Κουνιάδης Παναγιώτης, μουσικολόγος - ερευνητής. Τη συνάντηση παρακολούθησε και ο Νίκος Πανέλλης, πρόεδρος του Συλλόγου Κορωνησιωτών Αθήνας και υπεύθυνος έκδοσης της εφημερίδας «Κορωνησία», ο οποίος επιμελήθηκε το αφιέρωμα του «Πύρρου» στον Αμβρακικό, μεταφέροντας σημαντικές πτυχές του θέματος.

Ζητούμενη, ακόμη, η προστασία του διεθνούς σημασίας υγροτόπου

Το περιπετειώδες νομοθετικό πλαίσιο για τον Αμβρακικό ως προστατευόμενη περιοχή έχει ως εξής:

Λόγω της μεγάλης σημασίας που έχει ο Αμβρακικός Κόλπος για τα φυσικά του γνωρίσματα και για την ορνιθοπανίδα, έχει χαρακτηριστεί ως προστατευόμενη περιοχή, τόσο στα πλαίσια διεθνών συμβάσεων που έχει επικυρώσει η χώρα μας, όσο και στα πλαίσια σχετικών οδηγιών που έχει θεσπίσει η Κοινότητα για τη διατήρηση του περιβάλλοντος στα κράτη-μέλη.

Ο Αμβρακικός περιλαμβάνεται στους 10 υγροτόπους της Ελλάδας, που έχουν χαρακτηριστεί ως Υγροτόποι Διεθνούς Σημασίας, σύμφωνα με τη σύμβαση Ραμσάρ.

Ο Αμβρακικός έχει ακόμα χαρακτηριστεί ως **Ειδικά Προστατευόμενη Περιοχή**, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Βαρκελώνης (Πρωτόκολλο 4 «Περί των ειδικά προστατευόμενων περιοχών της Μεσογείου»). Σύμφωνα με αυτό το πρωτόκολλο τα κράτη-μέλη **δεσμεύονται να λάβουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των σημαντικών θαλάσσιων περιοχών, για τη διατήρηση των φυσικών πόρων, των φυσικών τοπίων και των περιοχών της πολιτιστικής κληρονομιάς της Μεσογείου.**

Ο Αμβρακικός περιλαμβάνεται επίσης στις **Ζώνες Ειδικής Προστασίας για τα πτηνά**, σύμφωνα με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ. Η οδηγία αναφέρεται στη διατήρηση των ειδών άγριων πτηνών που ζουν και μετακινούνται στο ευρωπαϊκό έδαφος και αναφέρονται στο Παράρτημα Ι της οδηγίας και περιέχει διατάξεις για την προστασία και διαχείρισή τους.

Ο Αμβρακικός περιλαμβάνεται τέλος στον **Εθνικό μας Κατάλογο των προτεινόμενων περιοχών για ένταξη στο ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο «NATURA 2000»**, σε εφαρμογή της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Το Ελληνικό Νομοθετικό Πλαίσιο που καθορίζει το **σημερινό επίπεδο προστασίας αρχίζει το 1990 με την έκδοση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης Κ.Υ.Α. 30027/1193/9-390 (ΦΕΚ194/Β/23-3-1990)** «Περί μέτρων για την προστασία του υδροβιότοπου του Αμβρακικού Κόλπου και της ευρύτερης περιοχής του», σε εφαρμογή της «Διεθνούς Συμφωνίας Ramsar για την προστασία των διεθνούς ενδιαφέροντος υγροτόπων ιδίως ως υδροβιότοπων». Με την Κ.Υ.Α. αυτή **χαρακτηρίστηκαν και οριοθετήθηκαν οι ζώνες προστασίας.** Επίσης προσδιορίστηκαν όροι, περιορισμοί και απαγορεύσεις χρήσεων, με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως της ορνιθοπανίδας.

Οι ζώνες αυτές είναι:

Α' Ζώνη απόλυτης προστασίας (164.355 στρέμματα).

Β' Ζώνη υψηλής προστασίας (95.160 στρ.).

Γ' Ζώνη χαμηλής προστασίας (94.336 στρ.).

Η παραπάνω Κ.Υ.Α. εξέπνευσε το 1992 και σε αντικατάστασή της, το 1993, εκδόθηκε η Κ.Υ.Α. 16611/1993 (ΦΕΚ158/Β/1993) με ισχύ μέχρι της 22-2-1994, στην οποία οι όροι και οι περιορισμοί της Κ.Υ.Α. 30027/... εξειδικεύτηκαν σε επί μέρους τμήματα των περιοχών που είχαν ήδη υπαχθεί σε καθεστώς προστασίας του περιβάλλοντος.

Οι προστατευόμενες περιοχές, σύμφωνα με τις παραπάνω αποφάσεις, είναι κυρίως μια ενιαία ζώνη από την ακτογραμμή προς το εσωτερικό, στο βόρειο τμήμα του Κόλπου, και από την ακτογραμμή μέχρι την ισοβαθή των έξι μέτρων. Προστατευόμενες είναι ακόμα κάποιες διακεκρίμενες περιοχές εσωτερικά

από τις νότιες και ανατολικές ακτές.

Το 1996 το ΥΠΕΧΩΔΕ καθόρισε ζώνες προστασίας των υγροτόπων, σε εφαρμογή της Οδηγίας 92/43 και 79/409 της Ε.Ε. Οι ζώνες αυτές συμπίπτουν με τις πιο πάνω.

Το 2002 ιδρύθηκε ο **Φορέας Διαχείρισης Υγροτόπων Αμβρακικού** (άρθρο 13 του Νόμου 3044/2002, ΦΕΚ197/Α/27-8-2002) και το 2003 με την απόφαση 125566/996 (ΦΕΚ364/Β/28-3-2003) καθορίστηκε ότι το Δ. Σ. του Φορέα θα αποτελεστεί από ένταξη μέλη (11), με εκπροσώπους των αρμόδιων Υπουργείων, Περιφερειών, Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, ΟΤΑ, Αλιευτικών Συνεταιρισμών που δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής, ΕΤΑΝΑΜ, μη κυβερνητικών περιβαλλοντικών οργανώσεων και έναν ειδικό επιστήμονα.

Φτάσαμε σήμερα 2004, μετά από 14 χρόνια, όπου το ΥΠΕΧΩΔΕ με **νέα Κ.Υ.Α. χαρακτηρίζει τον Αμβρακικό Εθνικό Πάρκο.** Τη νέα Κ.Υ.Α. την κοινοποίησε σε όλους τους αρμόδιους φορείς, για να τη μελετήσουν και να κάνουν προτάσεις, έτσι ώστε να βελτιωθούν οι όροι που θα διέπουν τη νέα Νομοθετική Διάταξη για τον Αμβρακικό.

Τι είναι το Εθνικό Πάρκο;

Πρόκειται για γεωραία και ή/θαλάσσια περιοχή που προορίζεται για την προστασία της οικολογικής ακεραιότητας ενός ή περισσότερων οικοσυστημάτων για τις σύγχρονες και μελλοντικές γενιές και την παροχή ενός χώρου για πνευματικές, επιστημονικές, εκπαιδευτικές και αναψυχικές δραστηριότητες.

Οι διαχειριστικοί στόχοι των εθνικών πάρκων, είναι η προστασία τοπίων και φυσικών περιοχών εθνικής και διεθνούς

σημασίας, για πνευματικούς, επιστημονικούς, εκπαιδευτικούς, αναψυχικούς και τουριστικούς σκοπούς.

Επιδιώκεται ακόμη η διατήρηση αντιπροσωπευτικών φυσιογραφικών περιοχών, βιοκοινοτήτων, γενετικών πόρων και ειδών για την εξασφάλιση της βιολογικής ποικιλότητας και της οικολογικής σταθερότητας. Στα εθνικά πάρκα θα πρέπει να γίνεται διαχείριση της χρήσης των επισκεπτών, ώστε να εξασφαλιστεί η διατήρηση της φυσικής κατάστασης της περιοχής, ενώ τέλος θα λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες του ντόπιου πληθυσμού σε πόρους για προσωπική κατανάλωση, εφόσον αυτές δεν επηρεάζουν τους άλλους στόχους της διαχείρισης.

Το ΥΠΕΧΩΔΕ απέστειλε στις τρεις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ένα σχέδιο νόμου και ζητά τις προτάσεις τους για τη βελτίωσή του, έτσι ώστε να τις επεξεργαστούν και να γίνει πλέον Σχέδιο Νόμου.

Αυτό που εμείς επισημαίνουμε, για να κάνει το ΥΠΕΧΩΔΕ τον Αμβρακικό Εθνικό Κόλπο πρέπει:

- **Να γίνουν βιολογικοί καθαρισμοί σε όλες τις πόλεις του Αμβρακικού, έτσι ώστε να σταματήσει η ρύπανση του από τα αστικά λύματα.**

- **Να απομακρυνθούν οι δεξαμενές καυσίμων από την Αμφιλοχία.**

- **Να σταματήσει η αδειοδότηση νέων μονάδων παραγωγής ψαριών από ιχθυοκλωβούς και να χρηματοδοτηθούν για την απομάκρυνσή τους.**

- **Να σταματήσει το κυνήγι για πέντε χρόνια.**

- **Να σταματήσει γενικά η παράνομη αλιεία.**

- **Να γίνεται συστηματικός έλεγχος της ποιότητας των νερών της θάλασσας, των ποταμών και των αποστραγγιστικών τάφρων.**

ΧΑΝΣ ΓΕΡΕΝΤΡΟΥΠ - ΒΙΟΛΟΓΟΣ, ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ICOMOS - Δ/ΝΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

«Θα μας δείξει η φύση ποιες είναι οι προδιαγραφές της ανάπτυξης»

Θέμα της ομιλίας του ήταν: «**Ο Αμβρακικός Κόλπος, ένας υγροτόπος Ευρωπαϊκής Σημασίας**». Αναφέρουμε περιληπτικά τμήματα της ομιλίας του.

«**Η πρώτη ολοκληρωμένη οικολογική μελέτη είχε γίνει το 1982** εδώ στον Αμβρακικό, με σκοπό την εκτίμηση της οικολογικής του αξίας και τις πιθανότητες διαχείρισης της περιοχής του Αμβρακικού.

Συνολικά παρουσιάσε στοιχεία για τα φυσικά οικοσυστήματα και σκέψεις για τα θέματα προστασίας και διαχείρισης της φύσης, τον τουρισμό κ.ά.

Το νομικό πλαίσιο του Αμβρακικού ανφέρει ότι ανήκει σε μία από τις δέκα περιοχές που προστατεύονται από τη Συνθήκη Ραμσάρ.

Στη Βόρεια Ευρώπη γίνεται μεγάλη προσπάθεια για την προστασία των μεταναστευτικών πουλιών. Εμείς ως χώρα έχουμε εθνική ευθύνη να βοηθήσουμε στο πανευρωπαϊκό έργο που λέγεται προστασία. Οι μετρήσεις που γίνονται στις περιοχές που είναι ενταγμένες στη Συνθήκη Ραμσάρ, αποδεικνύουν ότι στον μεταναστευτικό διάδρομο των πουλιών Βόρεια Ευρώπη-Ισπανία-Αφρική, έχουμε αύξηση των πληθυσμών, ενώ στον μεταναστευτικό διάδρομο Βόρεια Ευρώπη-Βαλκάνια-Τουρκία-Αφρική, έχουμε συνεχώς μείωση των πληθυσμών. Αυτό οφείλεται στο ότι δεν εφαρμόζονται

ακόμα σωστά οι προτάσεις προστασίας και διαχείρισης, όπως το κυνήγι. Ενδεικτικά έχουν εξαφανιστεί το τσακάλι, οι θαλασσοαετοί κ.ά.

Όσον αφορά το Εθνικό Πάρκο που προωθεί το ΥΠΕΧΩΔΕ, εάν το συγκρίνουμε με άλλες χώρες της Ευρώπης, θα δούμε ότι με τη σωστή υποδομή θα βοηθήσει την τοπική κοινωνία. Η υποδομή λειτουργίας ενός Εθνικού Πάρκου χρειάζεται διοίκηση, υποτίθεται φορέας διαχείρισης. **Εξκίνησε πριν από ενάμιση χρόνο ο φορέας διαχείρισης Αμβρακικού και δεν έχει στελέχωση, δεν υπάρχουν χρήματα.** Με άλλα λόγια χρειάζεται μια λειτουργική διοίκηση με επιστημονικό προσωπικό, φύλακες, ξεναγούς και τεχνικούς. Φέρνω ως παράδειγμα την Ανατολική Αγγλία του 15ου αιώνα, όπου οι μοναχοί έφτιαξαν έναν υδροτόπο με τεχνικές λίμνες. Η περιοχή αυτή προσελκύει δύο εκατομμύρια επισκέπτες το χρόνο. Η διοίκηση του πάρκου έχει εκατό άτομα προσωπικό. Τα δύο εκατομμύρια των επισκεπτών επιφέρουν οικονομικά οφέλη στην περιοχή.

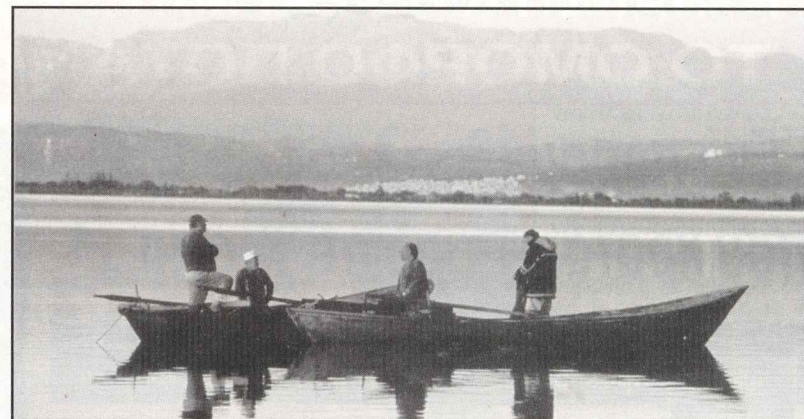
Μία παράμετρος της προστασίας είναι η **διαχείριση**. Διαχείριση είναι η **προσεκτική εκτίμηση της κατάστασης. Βλέπουμε ποιες είναι οι προδιαγραφές που μας δίνει η φύση**. Χρειάζεται πολιτική απόφαση, να δούμε τι προσφέρει ο τόπος

και τι μπορούμε να κάνουμε. Δεν μπορούμε να κάνουμε βαριά βιομηχανία και τουρισμό μαζί.

Θα μας δείξει η φύση ποιες είναι οι προδιαγραφές ανάπτυξης. Δεν μπορούμε στην Κορωνησία ή στον Βάλτο να κτίσουμε 10ώροφα ξενοδοχεία. **Πρέπει να υπάρχουν περιοχές απόλυτης προστασίας, χωρίς καμιά παρέμβαση.** Η απόφαση για τέτοιου είδους περιοχές είναι απόφαση της τοπικής κοινωνίας, των επιστημόνων και των πολιτικών μαζί.

Ένα μεγάλο ζήτημα, επίσης, είναι τα **σκουπίδια και τα βοθρολύματα**. Πρέπει να βρεθούν λύσεις. **Είναι ίσως η πιο βαριά επιβάρυνση που έχουμε στους υδροβιότοπους της χώρας.** Εφόσον δεν λειτουργούν οι βιολογικοί καθαρισμοί, δεν λειτουργούν οι μονάδες της κτηνοτροφίας, τα λύματα καταλήγουν επίσημα ή ανεπίσημα στη θάλασσα.

Ένα δεύτερο μέρος της διαχείρισης είναι η **βοσκή**. Για το λόγο αυτό, μέσα από το πρόγραμμα Life-φύση, φέραμε από την Κερκίνη ένα μικρό κοπάδι βουβαλίων, τα οποία είναι προσαρμοσμένα να ζουν μέσα στους υδροβιότοπους. Επομένως τα βουβάλια κάνουν διαχείριση της βλάστησης. **Για τον τουρισμό χρειάζονται, υ-**

και τι μπορούμε να κάνουμε. Δεν μπορούμε να κάνουμε βαριά βιομηχανία και τουρισμό μαζί.

Θα μας δείξει η φύση ποιες είναι οι προδιαγραφές ανάπτυξης. Δεν μπορούμε στην Κορωνησία ή στον Βάλτο να κτίσουμε 10ώροφα ξενοδοχεία. **Πρέπει να υπάρχουν περιοχές απόλυτης προστασίας, χωρίς καμιά παρέμβαση.** Η απόφαση για τέτοιου είδους περιοχές είναι απόφαση της τοπικής κοινωνίας, των επιστημόνων και των πολιτικών μαζί.

Ένα μεγάλο ζήτημα, επίσης, είναι τα **σκουπίδια και τα βοθρολύματα**. Πρέπει να βρεθούν λύσεις. **Είναι ίσως η πιο βαριά επιβάρυνση που έχουμε στους υδροβιότοπους της χώρας.** Εφόσον δεν λειτουργούν οι βιολογικοί καθαρισμοί, δεν λειτουργούν οι μονάδες της κτηνοτροφίας, τα λύματα καταλήγουν επίσημα ή ανεπίσημα στη θάλασσα.

Ένα δεύτερο μέρος της διαχείρισης είναι η **βοσκή**. Για το λόγο αυτό, μέσα από το πρόγραμμα Life-φύση, φέραμε από την Κερκίνη ένα μικρό κοπάδι βουβαλίων, τα οποία είναι προσαρμοσμένα να ζουν μέσα στους υδροβιότοπους. Επομένως τα βουβάλια κάνουν διαχείριση της βλάστησης. **Για τον τουρισμό χρειάζονται, υ-**

ποδομή, όπως μονοπάτια πρόσβασης, τουριστικοί χάρτες που να καθοδηγούν τους τουρίστες, τι θα δουν, μουσεία σχετικά με τον τρόπο ψαρέματος και τα παραδοσιακά είδη αλιείας, χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων, ξύλινα παρατηρητήρια, ποδήλατα ως μέσο μετακίνησης, κ.ά.

Επίσης χρειάζεται **χωροθέτηση της περιοχής**. Τα όρια, όπου μπορεί να κτίσει κάποιος κι όχι αυθαίρετα. Η πλήρης ένταξη του τοπικού πληθυσμού είναι σημαντικός παράγοντας για τον οικουρισμό. Δεν μπορούμε να κάνουμε οικουρισμό εναντίον της τοπικής κοινωνίας. Ως παράδειγμα έχουμε την περιοχή της Λαδίας, όπου εργάζονται ως ξεναγοί, σε καφενεία και σε διάφορες επιχειρήσεις. Αποτελέσματα της σωστής διαχείρισης.

Το κλειδί της επιτυχίας για την ανάπτυξη είναι η συνεργασία όλων των φορέων γύρω από ένα στρογγυλό τραπέζι.

Κλείνοντας την ομιλία του αναφέρθηκε στην εκπαίδευση ντόπιων και επισκεπτών, τη συνεχή έρευνα για να εκτιμήσουν οι επιστήμονες τις δυνατότητες επισκεψιμότητας της περιοχής.

Η ΡΥΠΑΝΣΗ ΤΩΝ ΝΕΡΩΝ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Η Μονάδα Μικροβιολογίας Τροφίμων, Υδάτων και Περιβάλλοντος, μαζί με το Εργαστήριο Μικροβιολογίας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, πραγματοποιήσαν από το 1994 μέχρι το Μάρτιο του 2003, έρευνα για την παρουσία ανθεκτικών στελεχών βακτηρίων σε επιφανειακά, πόσιμα νερά και ψάρια.

Στην έρευνα αυτή συλλέχθηκαν 1370 δείγματα νερού. Από αυτά τα 240 δείγματα ήταν πόσιμου νερού που προέρχονταν από τους Δήμους και Κοινότητες των Νομών **Ιωαννίνων, Άρτας και Πρέβεζας, τα 50 δείγματα ήταν επιφανειακά νερά από τις λίμνες Παμβώτιδας (Ιωάννινα) και Ζηρού (Φιλίππιαδα), 400 δείγματα επιφανειακών νερών από τα ποτάμια Άραχθο, Λούρο, Αχέροντα, Καλαμά, Αώο και Βοϊδομάτι, 450 δείγματα επιφανειακών νερών από τον Αμβρακικό και τις παράκτιες περιοχές του Ιονίου και 230 δείγματα ψαριών.**

Στην δειγματοληπτική αυτή έρευνα, πραγματοποιήθηκαν μικροβιολογικοί έλεγχοι κι έγιναν δοκιμές της ευαισθησίας των στελεχών βακτηρίων σε διάφορα αντιβιοτικά.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, απομονώθηκαν βακτήρια που ήταν ανθεκτικά στα αντιβιοτικά. Στο χρονικό διάστημα (1994-2003) που έγινε η έρευνα, παρατηρήθηκαν μια ολοένα αυξανόμενη συχνότητα βακτηρίων που ήταν ανθεκτικά στα αντιβιοτικά. Η ανησυχητική αυτή αύξηση αποδίδεται στην αλόγιστη χρήση των αντιβιοτικών, τόσο στην κτηνιατρική όσο και στην ιατρική.

Παράλληλα με την έρευνα για τα βακτηρίδια των νερών, μια άλλη έρευνα ήταν σε εξέλιξη. Αυτή τη διεξήγαγε το Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και αφορούσε τη χημική ρύπανση στα νερά και τα τρόφιμα. Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας ανακοινώθηκαν στο 3ο Ευρωπαϊκό Συνέδριο που έγινε από τις 7 μέχρι τις 10 Οκτωβρίου 2004 στη Χαλκίδα.

Τα στοιχεία που έχουν δει το φως της δημοσιότητας, αναφέρουν ότι επικίνδυνες χημικές ουσίες, όπως μόλυβδος, ψευδάργυρος, κάδμιο, αρσενικό και άλλα βαρέα μέταλλα, ανιχνεύθηκαν σε υψηλές συγκεντρώσεις στα νερά και τα τρόφιμα. **Οι χημικές ενώσεις προέρχονται από γεωργικά φάρμακα, αστικά και βιομηχανικά απόβλητα.**

Η ιδιότητα των χημικών ενώσεων έχει επιβεβαιωθεί ότι προκαλεί ενδοκρινική διαταραχή στο γενετικό σύστημα των ζώων και του ανθρώπου.

Ο Καθηγητής Χημείας **Τριαντάφυλλος Αλμπάνης** τόνισε ότι τα στοιχεία του ερευνητικού προγράμματος προκαλούν ανησυχία. «**Η παρουσία των χημικών ενώσεων που προκαλούν ενδοκρινική διαταραχή, έχει δραματικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και στον άνθρωπο**».

Οι ιδιαίτερα υψηλές συγκεντρώσεις οργανοχλωρίων εντομολογικών που ανιχνεύθηκαν σε καρότα, πατάτες και ψάρια ιχθυοκαλλιεργειών, δείχνουν ότι τα γεωργικά φάρμακα, τα αστικά και βιομηχανικά λύματα στο έδαφος και στο νερό, πληθύνουν την ποιότητα των τροφίμων. Χρειάζεται προσοχή στη λίπανση και απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στα πρόσθετα της διατροφής στις ιχθυοκαλλιέργειες, επιστήμονες ο κ. Αλμπάνης. Σημειώνει επί πλέον ότι τα σοβαρότερα προβλήματα εντοπίζονται στα επιφανειακά νερά και στα λαχανικά, κυρίως σ' αυτά με αναπτυγμένο ριζικό σύστημα, όπως είναι οι πατάτες και τα καρότα.

Βασικές πηγές ρύπανσης που μολύνουν τα νερά, είναι η αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, ζιζανιοκτόνων, αλλά και οι πτηνοτροφικές και κτηνοτροφικές μονάδες που λειτουργούν κοντά στα ποτάμια.

Τα περισσότερα προβλήματα έχουν ο **Καλαμάς** και ο **Λούρος**, ενώ υψηλό μικροβιολογικό φόρτο έχουν οι **πηγές του Αγίου Γεωργίου**, από τις οποίες υδρεύο-

νται η Άρτα, η Πρέβεζα και η Λευκάδα. Η χρήση του φυτοφαρμάκου Ατραζόλ στα εσπεριδοειδή, όπου καλλιεργούνται στην πεδιάδα της Άρτας, της Αργολιδας και στην Κρήτη, αφήνει σημαντικά υπολείμματα της καρκινογόνου ουσίας ατραζίνης. Συγκεντρώσεις της επικίνδυνης αυτής ουσίας για την ανθρώπινη υγεία, ανιχνεύθηκαν και στο πόσιμο νερό των ανατολικών περιοχών.

Όσον αφορά τον **Αμβρακικό**, η απορροή των ποταμών **Λούρου, Αράχθου, Βαβού** και άλλων μικρών χειμάρων ως και αποστραγγιστικοί τάφροι και σε συνδυασμό με τα **αστικά λύματα** των πόλεων **Πρέβεζας, Βόνιτσας, Αμφιλοχίας και Άρτας**, μαζί με τον μεγάλο αριθμό ιχθυοκαλλιεργειών που έχουν κατακλύσει περιφερειακά τις ακτές του, τον επιβαρύνουν επί πλέον. Ο κ. Τριαντάφυλλος Αλμπάνης δήλωσε ότι **«στον Αμβρακικό και το Θερμαϊκό, τα επίπεδα συγκέντρωσης ζιζανιοκτόνων και εντομοκτόνων βρίσκονται πολύ κοντά στα ανώτατα επιτρεπόμενα όρια τοξικότητας για τα ψάρια και τα σαρκοτόμα»**.

Οι ειδικοί κρούουν πλέον τον κώδωνα του κινδύνου και επισημαίνουν την ανάγκη για άμεση λήψη μέτρων, ενώ συνιστούν στους καταναλωτές να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί.

Πηγές

Πρωινό Νέα: Καθημερινή Πανηπειρωτική Εφημερίδα, Ιωάννινα, 29/9/2004.

Πρωινό Λόγος: Καθημερινή Εφημερίδα της Ηπείρου, Ιωάννινα, 5/10/2004.

Καθημερινή: 2/5/2004, 6/10/2004.

Epirus Connection: Ηλεκτρονική Ενημέρωση του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, 3/10/2004, 5/10/2004, 16/6/2000.

ΡΥΠΑΝΣΗ ΚΑΙ ΦΡΑΓΜΑ ΑΠΕΙΛΟΥΝ ΝΑ ΜΕΤΑΤΡΕΨΟΥΝ ΤΟ ΟΜΟΡΦΟ ΠΟΤΑΜΙ ΣΕ ΞΕΡΟΛΑΓΚΑΔΟ

Ένα παραμύθι για τον Άραχθο που κρατάει σαράντα χρόνια...*

Του ΑΝΤΩΝΗ ΚΟΝΤΟΥ, ιατρού, προέδρου της Αδελφότητας Διστράτου Άρτας

Ο ΑΡΑΧΘΟΣ, αυτό το πανέμορφο ποτάμι, κινδυνεύει από δύο εχθρούς. Κινδυνεύει από τη ρύπανση, που έχει ως συνέπεια τη μόλυνση, και από το φράγμα του Αγίου Νικολάου, που αν γίνει δεν θα μιλάμε πια για Άραχθο ποτάμι, αλλά μόνο για λίμνες του πρώην ποταμού Αράχθου.

Το μισό ποτάμι έχει ήδη καλυφθεί από τη λίμνη του φράγματος Πουρναρίου. Αν γίνει και το φράγμα στον Άγιο Νικόλαο, θα καλυφθεί και το άλλο μισό και θα μείνουν μόνο οι παραπόταμοι του Αράχθου.

Όταν ο φίλος δήμαρχος Ξηροβουνίου κ. Τσιάπαλης μου είπε να μιλήσω για τον Άραχθο, πήρα μολύβι και χαρτί και άρχισα να γράφω και να γράφω, άλλωστε γεννημένος και μεγαλωμένος δίπλα στο ποτάμι, έχω τόσα πολλά να γράψω. Μπήκα μάλιστα και στο internet για να δω τι γίνεται διεθνώς σήμερα με τα φράγματα και μεγάλη μου η έκπληξη όταν έμαθα ότι στην Αμερική γκρεμίζονται φράγματα! Έχουν γκρεμίσει δύο και σκέφτονται να γκρεμίσουν και τα υπόλοιπα, διότι αποδείχτηκε ότι οι παρενέργειες από τα φράγματα είναι πολύ περισσότερες από τα οφέλη.

Όταν όμως χρονομέτρησα αυτά που είχα γράψει είδα ότι ξεπερνούσα τη μια ώρα! Για να μην σας κουράσω όμως τόσο πολύ, σκέφτηκα να τα αφήσω όλα και να σας πω ένα παραμύθι! Ένα πολύ ωραίο παραμύθι που το άκουσα μικρός, όταν πήγαινα για πρώτη φορά στην Άρτα με τη συγκοινωνία της εποχής εκείνης, τον γνωστό καρνάβολο.

Όταν φθάσαμε στο Πουρνάρι και είδα τα γεωτρήματα να κάνουν γεωτρήσεις για το φράγμα, ρώτησα, τι θα γίνει εδώ και μου απάντησε: *Εδώ παιδί μου θα γίνει το φράγμα του Πουρναρίου! Θα είναι η σωτηρία για όλους μας, διότι θα δώσει μεγάλη ανάπτυξη στην περιοχή μας και πολλές θέσεις εργασίας.*

Η Δ.Ε.Η. θα κάνει δρόμο περιφερειακά της λίμνης και θα έρχονται οι επισκέπτες να ψαρεύουν και να κάνουν βαρκάδα, θα κάνουν κυπριακού αγώνες και διάφορα άλλα σπορ, θα γίνουν πολλές ταβέρνες που θα σερβίρουν φρέσκα ψάρια από τη λίμνη.

Η Δ.Ε.Η. θα μας κάνει άλλο δρόμο για την Άρτα πολύ καλύτερο και χωρίς πολλές στρόφες. Θα μας δίνει ηλεκτρικό ρεύμα με μειωμένο τιμολόγιο. Θα κάνει καινούργια σπίτια σε όσους τα σπίτια καλυφθούν από τα νερά της λίμνης και θα δώσει μεγάλες αποζημιώσεις για τα κτήματα! Σε αντιστάθμισμα θα δώσει σε κάθε οικογένεια που θα πληγεί και από μια θέση εργασίας στο φράγμα.

Με αυτό το παραμύθι μεγάλωνα και τρ. είχα για παρηγοριά σε όλες τις δύσκολες στιγμές που περνούσα στο χωριό και έλεγα: Υπομονή θα γίνει το φράγμα και όλα θα αλλάξουν προς το καλύτερο!

Όταν πήγα στο Πανεπιστήμιο, είχα προβληματιστεί για το αν σωστά ακολούθησα την ιατρική ή μήπως θα έπρεπε να ακολουθήσω κάποια άλλη επιστήμη που να έχει σχέση με τη λίμνη, την ιχθυολογία για παράδειγμα, για να βοηθήσω και εγώ στην ανάπτυξη αυτού του τόπου.

Και να που το φράγμα άρχισε να λειτουργεί και το παραμύθι που μου έλεγα αποδείχτηκε πολύ μεγάλο! Ο δρόμος περιφερειακά της λίμνης δεν έγινε ποτέ και στους δρόμους που οδηγούν από τα χωριά μας στη λίμνη, η Δ.Ε.Η. έβαλε πινακίδες που αναγράφουν: *«Μην πλησιάζετε τη λίμνη - κίνδυνος, θάνατος»*, διότι στάθμη του νερού ανεβοκατεβαίνει. Η Δ.Ε.Η. αδειάζει το νερό της λίμνης όποτε και όσο θέλει, με αποτέλεσμα τους περισσότερους μήνες του χρόνου να αντικρίζουμε αυτή τη λάσπη, που δεν είναι μόνο άσχημη, αλλά είναι και πολύ επικίνδυνη για τους ανθρώπους και τα ζώα. Είναι η εικόνα που όλοι βλέπουμε αν κατεβούμε στη λίμνη. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που τα ζώα, συ-

νηθισμένα να πηγαίνουν στο ποτάμι και να πίνουν νερό, κόλλησαν μέσα στη λάσπη! Ο δρόμος για την Άρτα, ο καινούργιος δρόμος που μας έκανε η Δ.Ε.Η., αφού ο παλιός καλύφθηκε από το νερό της λίμνης, έγινε κατά 50% μακρύτερος και με πολύ περισσότερες και πάρα πολύ επικίνδυνες στρόφες.

Πολλές φορές ο ήλιος στα χωριά μας ανατέλλει το απόγευμα, αφού το πρωί τον κρύβουν οι ομίχλες που φτάνουν μέχρι τα Τζουμέρκα.

Η υγρασία που έχει δημιουργηθεί από τη λίμνη κάνει τους εναπομειναντες γέροντες στα χωριά να υποφέρουν από πόνο στις αρθρώσεις. Τα *κουνούπια* και οι *σκνίπες* ξεκινούν από τη *Ροδουή* και φτάνουν μέχρι το *Βουργαρέλι*. Η ανάπτυξη που μας έταξαν όχι μόνο δεν έγινε ποτέ, αλλά τα χωριά μας ξεκληρίστηκαν, αφού πολλά σπίτια καλύφθηκαν από το νερό της λίμνης. Το μειωμένο τιμολόγιο στο ηλεκτρικό ρεύμα δεν έγινε σε κανέναν. Όσο για τις θέσεις εργασίας, σας προκαλώ να πάτε στο φράγμα και αν βρείτε κάποιον εργαζόμενο που να κατέγεται από τους *Δήμους Αθαμανίας, Ξηροβουνίου, Βλαχερνών* και *Πέτα*, να τον μάθουμε και μεις. Άλλωστε οι θέσεις εργασίας δεν ξεπερνούν τις τριάντα, ποιος να πρώτοεργαστεί;

Τώρα, μετά από σαράντα χρόνια ακούω και πάλι το ίδιο παραμύθι να ανεβαίνει πιο ψηλά, στον *Άγιο Νικόλαο*. Αν, όμως, γίνει και εδώ το φράγμα, θα είναι πολύ χειρότερα, διότι θα γίνει μεν το φράγμα στον Άγιο Νικόλαο, το εργοστάσιο όμως παραγωγής του ηλεκτρικού ρεύματος θα γίνει στη *Φτέρη*, το νερό μέσα σε μεγάλους σωλήνες, μήκους επτά χιλιομέτρων, θα έρχεται από τον Άγιο Νικόλαο στη Φτέρη. Άρα από τον Άγιο Νικόλαο μέχρι τη Φτέρη δεν θα υπάρχει πλέον ποτάμι, αλλά ένα *ξερολάγκαδο*, διότι το λίγο νερό που θα αφήνουν να πέφτει από το φράγμα θα χάνεται κάτω απ' το γιало.

Θα γίνει μια μεγάλη οικολογική καταστροφή και τα περισσότερα καταπράσινα πλατάνια θα ξεραθούν. Τα χωριά *Πλατανούσα, Αφωνή* και *Μονολίθι*, που είναι κατολισθησιμα, θα κινδυνεύουν να βουλιάξουν μέσα στη λίμνη που θα δημιουργηθεί. Στο Μονολίθι, που υπάρχει και *ορυκτό αλάτι*, ο κίνδυνος είναι πολύ μεγαλύτερος.

Το *Γεφύρι της Πλάκας*, το μεγαλύτερο μονότοξο των Βαλκανίων, θα βρεθεί μέσα στη λίμνη. Μας λένε πως θα το μεταφέρουν πιο πάνω, σε λίγο θα μας πούνε πως θα το μεταφέρουν και σε άλλο ποτάμι, αφού *Άραχθος δεν θα υπάρχει*.

Η θαυμάσια και πολύ μαγευτική διαδρομή *ράφτιγκ και καγιάκ*, από την Πλάκα μέχρι τη Σκούπα, που καθημερινά φέρνει επισκέπτες στους Ξηρόντες και στις ταβέρνες της περιοχής, θα εξαφανιστεί στα νερά της λίμνης. Δυστυχώς, το παραμύθι της δήθεν ανάπτυξης της περιοχής με το *φράγμα του Αγίου Νικολάου* βρίσκεται και σήμερα ανθρώπους που το πιστεύουν. Και για να είμαι πιο σαφής, το *Δημοτικό Συμβούλιο Αγνάντων* ψήφισε υπέρ του φράγματος, νομίζοντας ότι αν γίνει θα τους δώσει μεγάλη ανάπτυξη! Τους καλώ να έρθουν στα χωριά μας να δουν τι είδους «ανάπτυξη» έδωσε σε μας το φράγμα.

Ευτυχώς για τον Άραχθο, που όλοι οι άλλοι Δήμοι είμαι αντίθετοι με την κατασκευή του φράγματος.

Απορώ! Δεν φτάνουν δύο φράγματα στον Άραχθο; Γιατί πρέπει να κάνουμε και ένα τρίτο; Για να εξαφανίσουμε το πανέμορφο ποτάμι; Να καταστρέψου-

με ό,τι πολυτιμότερο χάρισε ο θεός σ' αυτόν τον φτωχό τόπο, το πλούσιο φυσικό περιβάλλον; Και να το ανταλλάξουμε με όλη τη λάσπη, που πολύ πλούσια θα μας χάρισει ένα ακόμη φράγμα;

Μέγα θέμα, προκύπτει, επίσης και με τη ρύπανση και μόλυνση του Αράχθου. Τα τελευταία χρόνια βλέπουμε στην κοίτη του ποταμού τα άλλοτε πεντακάθαρα βότσαλα, να είναι σκεπασμένα με μια πράσινη λάσπη. Αυτή δημιουργείται από τα *απόβλητα των αποχετεύσεων του Μετσόβου*. Διότι το Μέτσοβο έχει μεν βιολογικό καθαρισμό, αλλά χύνονται μέσα σ' αυτόν και τα νερά της βροχής, με αποτέλεσμα όταν βρέχει να υπερχειλίζει ο βιολογικός και τα λύματα να χύνονται κατ' ευθείαν στο ποτάμι. Μας λέει ο δήμαρχος Μετσόβου ότι αυτό συμβαίνει μόνο δέκα μέρες το χρόνο. Και ρωτάμε: Στο Μέτσοβο βρέχει μόνο δέκα μέρες το χρόνο; Τα σφαγεία είναι πιο χαμηλά από τον βιολογικό και τις περισσότερες φορές η αντλία που ανεβάζει τα απόβλητα των σφαγείων στον βιολογικό βουλώνει από τα στερεά απόβλητα, με αποτέλεσμα το ποτάμι να γίνεται κόκκινο από το αίμα που πέφτει κατ' ευθείαν στο ποτάμι. Αλλά και όταν ακόμη η αντλία λειτουργεί, αυτό που γίνεται είναι παράνομο. Διότι τα απόβλητα των σφαγείων πρέπει να πηγαίνουν σε ειδική επεξεργασία και όχι στον βιολογικό καθαρισμό, διότι αυτός δεν μπορεί να τα καθαρίσει.

Και ενώ όλα αυτά γίνονται στο Μέτσοβο, εμείς πιο κάτω κάνουμε μπάνιο στο ποτάμι, ράφτιγκ, καγιάκ, πλένουμε τα ρούχα στις νεροτριβές, μα τι πλένουμε, με μικρόβια τα γεμίζουμε. *Ευτυχώς που στη νεροτριβή στο Κρυονέρι ο μπάμπας Κώστας είναι ενημερωμένος και συστήνει να πλένουν τα ρούχα τους μήνες Ιούλιο και Ιούλιο που έχει νερό από το ρέμα, διότι τον Αύγουστο βάζει νερό από το ποτάμι.*

Από τη χωματερή που βρίσκεται δίπλα στο κτήμα *Αβέρωφ*, όταν βρέχει, το νερό της βροχής παρασύρει τα σκουπίδια μέσα στο ποτάμι. Οι εργολάβοι που κατασκευάζουν την *Εγνατία Οδό*, έχουν τους σπαθιήρες και τα πλυντήρια που πλένουν τα αδρανή υλικά μέσα στο ποτάμι και τα τελευταία χρόνια το ποτάμι είναι πάντα θολό, αφού δεν εφαρμόζουν τους κανονισμούς..

Για όλα τα παραπάνω υπάρχει θεραπεία, υπάρχει ίαση, διότι η αιτία είναι ο άνθρωπος και ο άνθρωπος μπορεί να συνετιστεί. Και αυτό θα γίνει μόνο εάν οι *νομαρχίες Ιωαννίνων* και *Άρτας* αρχίσουν να *βάζουν τσουτρετά πρόσημα*. Τους προκαλώ, λοιπόν, να ξεκινήσουν από το Μέτσοβο, τους εργολάβους της Εγνατίας και τους ιδιοκτήτες των τυροκομείων και χοιροτροφείων που ρυπαίνουν το ποτάμι. *Θα πρέπει να κάνουν συνεχείς μετρήσεις στα νερά του ποταμού, εντοπίζοντας τους παραβάτες.*

Πρέπει να προστατέψουμε το πανέμορφο ποτάμι μας και αυτό ως *αντάλλαγμα* θα μας δώσει την *ανάπτυξη που ψάχνουμε και πάρα πολλές θέσεις εργασίας, δεκαπλάσιες από αυτές του φράγματος.*

Ας παραδειγματιστούμε από τους Ιταλούς, που αξιοποίησαν μια περιοχή παρόμοια σαν τη δική μας και σήμερα έχουν δύο εκατομμύρια επισκέπτες το χρόνο!

* Ομιλία που έγινε στις 5 Δεκέμβρη 2004, στη Ροδουή Άρτας, σε σύσκεψη φορέων για τον Άραχθο.

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Η Ένωση των Ζαγορισίων αισθάνεται ικανοποίηση για τη θετική κατάληξη των αγώνων της ολόκληρης δεκαετίας. Οι αγώνες μας δικαιώθηκαν. Ήδη στο νέο φορολογικό νόμο περιλαμβάνεται λίαν ευνοϊκή λύση για τη φορολογία των Κληροδοτημάτων. Από τα εισοδήματα του 2005 αρχίζει η σταδιακή μείωση της φορολογίας με τελική κατάργησή της το 2008.

Δεν είμαστε σε θέση να κρίνουμε το μέγεθος της ωφέλειας που θα προκύψει από την παραπάνω ρύθμιση για την Ήπειρο και ιδιαίτερα για το Ζαγόρι. Αυτό θα το κρίνουν και θα το εκτιμήσουν οι αρμόδια διοικητές των Κοινοφελών Ιδρυμάτων. Παράλληλα θα εκτιμηθεί και η αξία των πολυετών αγώνων μας.

Ξεκινήσαμε τότε έναν αγώνα, με αιχμή του δόρατος τον κ. **Κ. Πανατζή**, ένθερμο Ζαγορίσιο, πρώην Γεν. Δ/τή της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Επιτροπής, που συνταξιοδοτήθηκε πρόσφατα, και γνωρίζει, από πρώτο χέρι, τις τεράστιες δυσκολίες που σώρευσε η βαριά φορολογία των Κοινοφελών Ιδρυμάτων.

Γνωρίζοντας το μεγάλο κοινωνικό έργο των Ιδρυμάτων μας και βλέποντας τις μεγάλες δυσκολίες τις οποίες τα οδηγούσε η μεγάλη και άδικη φορολόγησή τους, με σχετικά δημοσιεύματα, με άρθρα μας στο δικό μας περιοδικό "ΤΑ ΖΑΓΟΡΙΣΙΑΚΑ ΝΕΑ", με Συνέδριο που πραγματοποιήσαμε στο Τσεπέλοβο (2000), με προσφυγές μας στους Υπουργούς της προηγούμενης κυβέρνησης και σ' όλους τους βουλευτές της Ελλάδας, καταβώσαμε να φέρουμε το πρόβλημα στη Βουλή, όπου είδαμε τις διαθέσεις των κομμάτων ως προς την κατανόηση του προβλήματος. Δεσμεύτηκαν με τις αγορεύσεις τους οι τότε βουλευτές της αντιπολίτευσης και σημερινού κυβερνητικοί και πετύχαμε αυτή την ευνοϊκή, κατά τη γνώμη μας, ρύθμιση. Χωρίς καμία πολιτική σκοπιμότητα, οφείλουμε να ευχαριστήσουμε αυτούς που συμπαραστάθηκαν δραστήρια στους αγώνες μας.

Τον τότε βουλευτή και σήμερα Υπουργό Οικονομίας κ. **Αλογοσκούφη**, τον κ. **Ρεγκούζα**, τους βουλευτές των Ιωαννίνων, που με ενέργειές τους και αγορεύσεις στη Βουλή αρκετά μας βοήθησαν, κ.κ. **Φούσα, Τασούλα** και **Καλογιάννη**. Εμείς μένουμε με την ικανοποίηση ότι επέρχεται μια οικονομική ανάσα στα Κοινοφελή Ιδρύματα, το έργο των οποίων θεωρούμε μεγάλη κοινωνική προσφορά.

«ΖΑΓΟΡΙΣΙΑΚΑ ΝΕΑ»

Φ. 50

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2004

Εγνατία Ηπείρου: Τελειώνει το 2008

Το 2008 προβλέπεται να είναι έτοιμο το τμήμα Ηπείρου της Εγνατίας, το πιο δύσκολο τμήμα του αυτοκινητόδρομου που ενώνει την Ηγουμενίτσα με την Αλεξανδρούπολη, για το οποίο θα απαιτηθούν κονδύλια συνολικού ύψους 1,9 δισ. ευρώ. Ως τα τέλη του 2005 προβλέπεται να είναι έτοιμο το τμήμα Ηγουμενίτσα - Ιωάννινα, με εξαίρεση το Νεοχώρι - Ελευθεροχώρι, όπου οι οδηγοί θα εξυπηρετούνται με τον πρόσφατο βελτιωμένο τοπικό δρόμο.

Εγνατία οδός/τμήμα Ηπείρου: Η εικόνα του αυτοκινητόδρομου

	ΜΗΚΟΣ ΣΕ ΧΛΜ.
Κατασκευασμένα πριν το 1994	3,5
Ολοκληρωμένα τμήματα το 2004	45,0
Τμήματα υπό κατασκευή	69,0
Τμήματα υπό δημοπράτηση	5,5
ΣΥΝΟΛΟ	123,0

Μεγάλα προβλήματα εντοπίστηκαν στη διέλευση από τον αρχαιολογικό χώρο της Δωδώνης, που οδήγησαν το 1999 σε αλλαγές για την προστασία του και ήδη κατασκευάζονται σήραγγες σε μήκος 3,4 χλμ. Την ίδια εποχή, για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος, έγιναν αλλαγές στις περιοχές Βασιλικού, Κρυσταλλοπηγής, Αγίου Νικολάου, Δραμεσιών,

Αγίας Αναστασίας και στο τμήμα Δεμάτι - Περιστερί.

Στις 10 Δεκεμβρίου παραδόθηκε στην κυκλοφορία το τμήμα Ηγουμενίτσα - Νεοχώρι, μήκους 23 χλμ., που θα απαλλάξει την πρωτεύουσα της Θεσπρωτίας από την κίνηση του λιμανιού, που είναι ιδιαίτερα αυξημένη τους καλοκαιρινούς μήνες.

Είναι ένα κομμάτι με πολλές δυσκολίες, αφού για να αντιμετωπιστούν τα γεωλογικά προβλήματα χρειάστηκε να κατασκευαστούν τέσσερις διδύμες σήραγγες, η επίσης διδύμη γέφυρα στο Μετσόβου, καθώς και τρεις ανισόπεδοι κόμβοι.

Υπό κατασκευή είναι τα τμήματα Σέλλες - Ιωάννινα - Δροσχωρί - κόμβος Περιστερίου - κόμβος Μετσόβου, που θα παραδοθούν το 2005, ενώ δύο χρόνια αργότερα θα είναι έτοιμα τα τμήματα Νεοχώρι - Ελευθεροχώρι και κόμβος Μετσόβου - Παναγιά. Υπό δημοπράτηση είναι η γέφυρα στον Άραχθο και ένα τμήμα από τον Άραχθο ως το Περιστερί.

Χ. ΤΖ.

(ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, 11.12.2004)

Ο «ΠΥΡΡΟΣ» ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΤΟΥ

Η δύναμη της εφημερίδας μας, του «ΠΥΡΡΟΥ», είναι οι αναγνώστες της. Είναι αυτοί που στηρίζουν, με κάθε τρόπο. Είναι αυτοί που μας δίνουν δύναμη, σε δύσκολους καιρούς, να μπορούμε να αρθρώνουμε έναν λόγο ουσίας για την Ήπειρο και τους Απαναχτούς Ηπειρώτες.

Τα μηνύματα που έρχονται από τους αναγνώστες μας, από φίλους της Ήπείρου, είναι ενθαρρυντικά για την έκδοσή μας, η οποία, παρά τα λάθη, τις αδυναμίες και τις δυσκολίες, έχει κάτι να πει, να καταθέσει.

Ήδη μπαίνουμε στον 5ο χρόνο της έκδοσης. Τίποτε δεν έχει αλλάξει στους στόχους μας. Εξακολουθούμε να πι-

στεύουμε πως η Ήπειρος μπορεί να πορευτεί στο δρόμο της προκοπής, αντίξια της ιστορίας, του πολιτισμού και του μοναδικού της περιβάλλοντος. Και τους στόχους αυτούς θα εξακολουθήσουμε να υπηρετούμε με συνέπεια. Και στην προσπάθειά μας αυτή η δική σας οικονομική συνδρομή είναι πολύτιμη για μας, όπως πολύτιμες είναι οι παρατηρήσεις και οι απόψεις σας για όσα καταγράφουμε.

Στο τεύχος αυτό του «Πύρρου» εσωκλείουμε και την επιταγή για την ετήσια συνδρομή. Όσοι έχουν καταθέσει τη συνδρομή τους, παρακαλούμε να μην τη λάβουν υπ' όψη. Για τεχνικούς λόγους την εσωκλείσαμε σε όλα τα αντίτυπα. Σας ευχαριστούμε!

Μαργαριτιώτικο Αντάμωμα

Ο πρόεδρος Αθανάσιος Μπότσος σερνεί το χορό.

Κοντομάνικα, στην καρδιά του χειμώνα; Βεβαίως, για να μην το βάζουμε κάτω, όπως μας προτρέπουν, πολλαπλώς, οι Μαργαριτωτές. Τα στιγμιότυπα είναι από το Αντάμωμα της Αδελφότητας Ξενιτεμένων Δήμου Μαργαριτίου Θεσπρωτίας, που έγινε στις 17 Οκτωβρίου 2004, στο Άλσος Ιλίου. Αν και λίγοι ανταποκριθήκαν στο κάλεσμα, όσοι ήταν εκεί πέρασαν καλά, με πίτες και ποτά και πολύ χορό με την ορχήστρα του Βασίλη Τόλη. Ο «ΠΥΡΡΟΣ» συνόδευε διά της χορηγίας των προσκλήσεων. Και του χρόνου!

MAYPONOPITIKOI ANTIAΛΛΟΙ

Οι αντίπαλοι του Μαυρονόρου Ιωαννίνων, ταξιδεύουν και με τον έντυπο λόγο. Δραστήρια η Αδελφότητα του χωριού, μετρά 102 χρόνια ζωής. Πρόσφατα ανέλαβε τα ηνία της η Ντίνα Εξάρχου, η πρώτη γυναίκα πρόεδρος, όλα αυτά τα χρόνια. Η κ. Εξάρχου είναι εδώ και τριάντα χρόνια επαγγελματίας δημοσιογράφος, μέλος της ΕΣΗΕΑ, γνωστή συνδικαλίστρια στο χώρο των δημοσιογράφων της Αθήνας και συγγραφέας. Η βοήθειά της στην έκδοση της εφημερίδας ήταν σημαντική και θα συνεχιστεί πιο έντονη από τη νέα της θέση.

ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΤΡΙΝΩΝ ΓΕΦΥΡΙΩΝ

Τα Πετρογέφυρα της χώρας μας, σημάδια μιας ανεπανάληπτης πολιτιστικής και ιστορικής παρουσίας, εξακολουθούν ακόμην, να γεφυρώνουν το χθες με το σήμερα, σε πείσμα των καιρών.

Στέκονται εκεί, άλλα περήφανα και στερωμένα, κι άλλα πληγωμένα, από την αδιαφορία μας, παραδομένα στη φθορά του χρόνου.

Κάποιοι, όμως, επιμένουν να τα θεωρούν ζωντανά μνημεία, που έχουν ουσιαστικές ιστορίες να μας διηγηθούν, πολύτιμες για τους καιρούς μας.

Το Κέντρο Μελέτης Πέτρινων Γεφυριών - ΚΕ.ΜΕ.ΠΕ.Γ. - (πρόεδρος Σπύρος Μαντάς), μετά την επιτυχημένη, προ διετίας Α' Συνάντηση, στην Καλλιθέα Αττικής, διοργάνωσε το Σάββατο 20 Νοεμβρίου 2004, στη Στοά Βιβλίου στην Αθήνα, τη Β' Επιστημονική Συνάντηση, με θέμα: «Περί Πετρογέφυρων - Γεφυριών Ιστορίες».

Αυτή τη φορά συμμετείχαν ως διοργανωτές το Αρχείο Γεφυριών Ηπειρώτικων, οι Εκδόσεις «Πέτρα» και η Εφημερίδα «Πύρρος».

ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Τα θέματα που αναπτύχθηκαν, με τους εισηγητές τους, ήταν τα εξής:

1. Γιώργος Λεκάκης: Το Μικηναϊκό γεφύρι του Αρκαδικού. Το αρχαιότερο γεφύρι του κόσμου.
2. Αντώνης Γαλερίδης: Το Γεφύρι της Λάρισας. Σκέψεις κι ελπίδες αναβίωσης.
3. Λάζαρος Δεριζιώτης: Τοξωτή γεφύρα Πορταϊκού ποταμού Πύλης Τρικάλων.
4. Κρυστάλλω Μαντζάνα: Γέφυρα «Μουκόσι» στην Πεύκη Καλαμπάκας.
5. Γιώργος Μακρής: Το τρίκентρο θολωτό γεφύρι της Ρόδου.
6. Αριστόδημος Χατζηδόνης: Η Βενετσιάνικη γεφύρα SAN MARCO στο Ρέθυμνο.
7. Σωτήρης Γοργογιάννης: Το Γεφύρι της Σαρακίνης. Αρχιτεκτονική, ιστορική, λαογραφική προσέγγιση. Προτάσεις συντήρησης.
8. Γιώργος Μακρής: Η πολύτοξη γεφύρα στο Κλειδί Ημαθίας.
9. Σπύρος Μαντάς: Το Γεφύρι του Καλόγηρου στη Φιλιππιάδα Πρέβεζας.
10. Γιάννης Φαφούτης: Πεντάτοξη σιδηροδρομική πετρογέφυρα μεταξή

Περί Πετρογέφυρων
ΓΕΦΥΡΙΩΝ ΙΣΤΟΡΙΕΣΜΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΔΙΕΞΗΧΘΗ
Η Β' ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ:

● ΑΡΧΕΙΟ ΓΕΦΥΡΙΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ

● ΕΚΔΟΣΕΙΣ «Πέτρα»

● ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΠΥΡΡΟΣ»

Δαδίου και Λιανοκλαδίου κι ο κατασκευαστής της.

11. Γιώργος Τσάτσος: Το Γεφύρι του Πασά στον Αλιάκμονα.

12. Πέτρος Πετράτος: Γέφυρα του Δεβασότου στο Αργοστόλι.

13. Γιώργος Κρεμύδης: Το Γεφύρι του Τσέλεφου στο Τρόδος Κύπρου.

14. Αργύρης Πετρονιώτης: Η Γέφυρα - αυλή στο Μονύδριο Καθολικό της Μονής Γουβερνέτου στο Ακρωτήρι Χανίων.

Αρκετά πετρογέφυρα θρηνήσαμε. Όχι άλλα...

ΑΜΕΣΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΓΕΦΥΡΙΟΥ ΤΗΣ ΠΛΑΚΑΣ

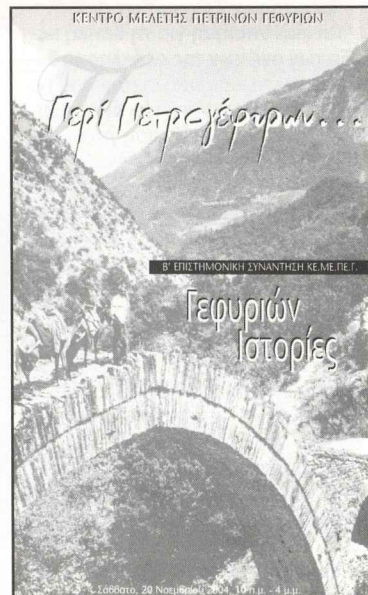
- Ιδιαίτερη αίσθηση δημιούργησε στους παρευρισκόμενους η εισήγηση του Σπύρου Μαντά για τη Γέφυρα Καλόγηρου, στη Φιλιππιάδα Πρέβεζας, κοντά στα σύνορα με την Άρτα. Η γέφυρα δεν υπάρχει πια, ανατινάχτηκε κατά τις εμφύλιες συγκρούσεις. Ο κ. Μαντάς έφερε στο φως νέα στοιχεία, πολύτιμα όχι μόνο για την ιστορία του γεφυριού, αλλά και για την ευρύτερη περιοχή.
- Την Επιστημονική Συνάντηση υποστήριξε και το Υπουργείο Πολιτισμού, ενώ χορηγοί ήταν οι εταιρείες ΑΕ-ΓΕΚ και ΑΚΤΩΡ. Μακάρι αυτή η υποστήριξη να πάρει πλέον και πρακτικό χαρακτήρα, για τα ίδια τα εναπομείναντα γεφύρια, πολλά εκ των οποίων κινδυνεύουν με κατάρρευση.
- Ο «ΠΥΡΡΟΣ» δεν θα υποστεί τον αγώνα του για τη σωτηρία και ανάδειξη όλων των πετρογέφυρων της χώρας μας και ειδικότερα της Ηπείρου, «της μάνας» της πέτρινης αυτής δημιουργίας και των κιοπρουλίων - μαστόρων της. Γι' αυτό, εξ άλλου στηρίζει ανεπιφύλακτα κάθε πρωτοβουλία προς αυτή την κατεύθυνση, μέσα από τις σελίδες του και με τη συμμετοχή του στις ανάλογες εκδηλώσεις.
- Με την ευκαιρία, υπενθύμισε ξανά τη φωνή μας για τη ΔΙΑΣΩΣΗ ΤΟΥ ΓΕΦΥΡΙΟΥ ΤΗΣ ΠΛΑΚΑΣ. ΤΩΡΑ ΠΡΙΝ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ ΑΡΓΑ. Επιτέλους, το μοναδικό μονότοξο γε-

Θαυμάστε την, έστω και σε τούτη τη μικρή παρουσίασή της, που αδικεί το μεγαλείο της. Τέτοιο μνημείο (1864 - ;), σε άλλες χώρες θα το είχαν ως κόρη οφθαλμού. Εδώ το αφίνουν στην τύχη του... Κρίμα, γιατί μπορεί να δώσει πνοή στα Τζουμέρκα...

φύρι των Βαλκανίων, με την απaráμιλλη ομορφιά, που κουβαλάει πάνω του και την ιστορία της ευρύτερης περιοχής, πρέπει να σωθεί από την κατάρρευση. Λόγια πολλά ακούγονται, χρήματα εγγράφονται, μελέτες διατυμpanίζονται, αλλά, προς το παρόν, έργα δεν βλέπουμε.

● Αρκετά γεφύρια θρηνήσαμε και μάλιστα πρόσφατα. Κάθε ένα που φεύγει, εξ αιτίας της αδιαφορίας μας, παίρνει μαζί του και ένα κομμάτι της ιστορίας, του πολιτισμού και της μνήμης του τόπου.

15. Θωδωρής Χαμάκος: Το Γεφύρι του Αζίζ-Αγά στο Τρίκωμο Γρεβενών.

16. Πέτρος Σαραντάκης: Το Γεφύρι της Κυράς στον Λάδωνα.

17. Νίκος Κόκκας: Το Γεφύρι του Παπά στα Πομακοχώρια Ξάνθης.

18. Φραγκίσκος Μαρτίνος: Το Αγιορείτικο γεφύρι του Αγίου Αθανασίου του Αθωνίτη.

19. Αργύρης Πετρονιώτης - Παν. Καμυλάκης: Η Γέφυρα του Πρέβελι στην Κρήτη.

20. Διονύσης Δημητρίου: Το γεφύρι της Πορτίτσας στο Σπήλαιο Γρεβενών.

21. Γεώργιος Κομζιάς: Τα γεφύρια του Αιτωλικού.

22. Α. Τολκίδης: Το γεφύρι του Αγίου στο Σίδ. Σταθμό Αγγίστας Σερρών.

Τα πρακτικά της Συνάντησης θα κυκλοφορήσουν σε βιβλίο.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ «ΠΥΡΡΟΥ» ΜΕ ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΓΕΦΥΡΙΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ (Α.Γ.Η.)
ΣΕΙΡΑ ΑΡΘΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΓΕΦΥΡΙ

Στη Βόρεια Ήπειρο...

7. Το Γεφύρι της Αγίας Παρασκευής στη Μοσχόπολη*

Στα δυτικά της Κορυτσάς, πέρα απ' τον κάμπο, κρυμμένη καλά μέσα στα βουνά, εξακολουθεί να υφίσταται, να καπνίζουν ακόμη τζάκια της, η πόλη θρύλος του παλιού καιρού, η Μοσχόπολη! Μιλάμε για την ...Αθήνα της τουρκοκρατίας, όπως την αποκάλεσαν όσοι είχαν την τύχη να την επισκεφθούν τότε, στα χρόνια της μεγάλης της ακμής.

Ιδρύθηκε ως ...Βοσκόπολη, από βλάχους κτηνοτρόφους, στα μέσα του 14ου αιώνα. Με τη βιοτεχνία και το εμπόριο, γρήγορα αναδείχθηκε σε σημαντικό οικονομικό και πνευματικό κέντρο, όχι μόνο της Ηπείρου, αλλά και της Βαλκανικής. Στο απόγειό της, έφτασε σε πληθυσμό τους 60.000 κατοίκους, με 12.000 σπίτια που συγκροτούσαν 12 συνοικίες. Λειτουργήσαν, μεταξύ των άλλων, Ακαδημία, Βιβλιοθήκη, Τυπογραφείο και 24 εκκλησίες! Απ' τις πολλές της εύπορες οικογένειες, που δραστηριοποιήθηκαν κυρίως σε πόλεις της κεντρικής Ευρώπης, ξεχώρισε εκείνη των Σίνα. Δυστυχώς, η μοίρα τούτης της πολιτείας φανόμνη, παρήταν σκληρή. Λεηλατήθηκε από αλλόθρησκους γεγόνους το 1769, ανέκαμψε, για να έλθει οριστικά το τέλος της, πάλι με επιδρομές το 1916. Σήμερα, φτωχό χωριό, ξανάνηκε ...Βοσκόπολη!

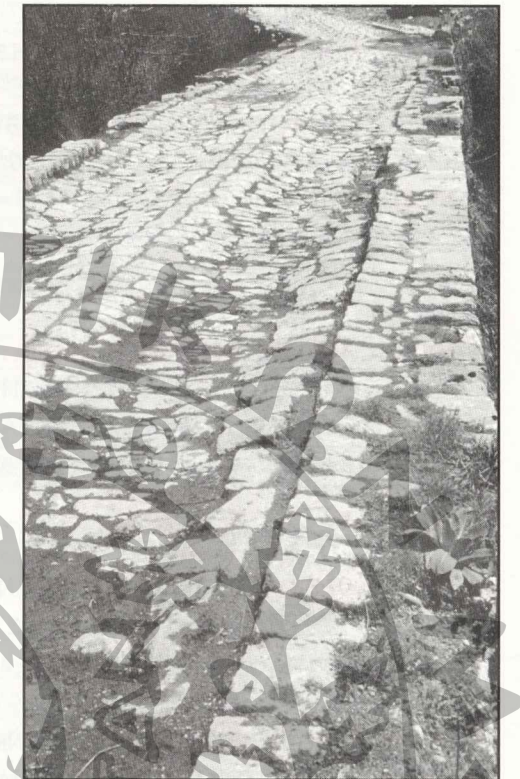
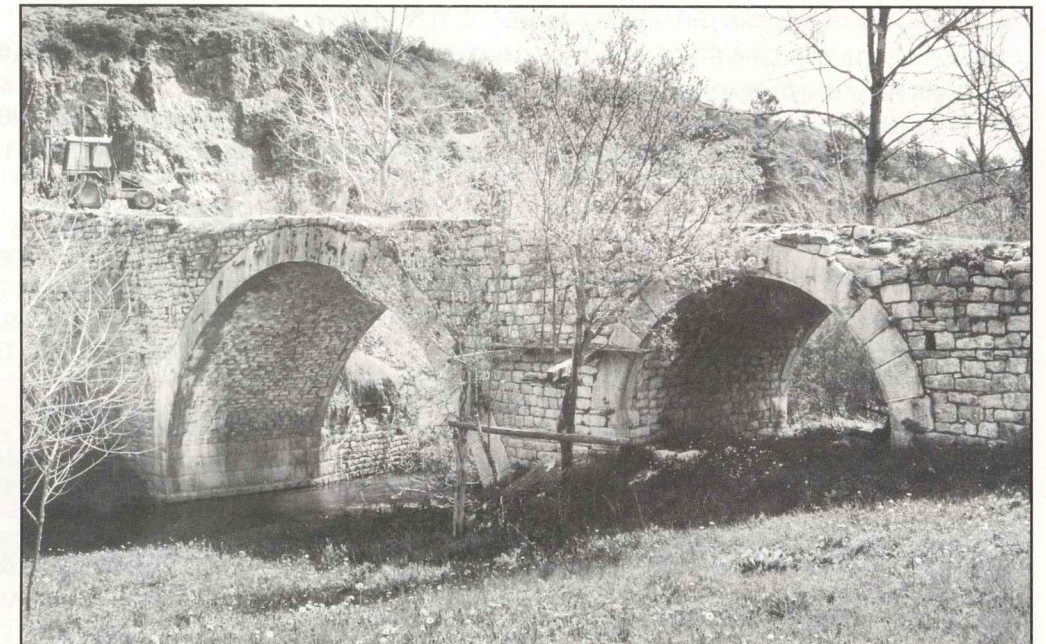
Ταξιδεύουμε, με λιακάδα, περίπου μισή ώρα από την Κορυτσά. Η δική μας επίσκεψη στη Μοσχόπολη, Μάη του 2002, σκόπευε, απλά, στην καταγραφή και μελέτη του παλιού πέτρινου γεφυριού της...

Το εντοπίσαμε στην άκρη της πόλης - πόσο δύσκολο να την πεις χωριό - μετά τα τελευταία προς βορρά σπίτια. Εκεί, με τη βοήθειά του, ο δρόμος διαβαίνει το ποτάμι του Παπανικόλα και συνεχίζει για το μοναστήρι του Προδρόμου. Το γεφύρι όμως ειπώθηκε της Αγίας Παρασκευής, από διπλανή, κατεστραμμένη σήμερα εκκλησία.

Σίγουρα είναι πολύ παλιό. Το συναντάμε ακόμη και σε γκραβούρα του 1742, η οποία απεικονίζει την πόλη στις μεγάλες της τότε δόξες - πολλά σπίτια, δρόμοι, εκκλησίες και, μπροστά, το γεφύρι! Μόνο που εκεί φαίνεται τρίτοξο, ενώ σήμερα το βρίσκουμε με δύο καμάρες. Αυτό γιατί, τέλη 19ου αιώνα, του έγινε τέτοια επισκευή, που μάλλον

πρέπει να μιλάμε για ...καινούργιο γεφύρι! Έγραψε ο ντόπιος Θεόφραστος Γεωργιάδης, αναφερόμενος σε επίτροπο της Μονής Προδρόμου: «...Ο Κωνσταντίνος Γαδής εξωρράσε το Μοναστήρι και έφερεν από το ύψωμα το ονομαζόμενον «Λίνουρι» τα άφθονα νερά με τα οποία εποτίζοντο οι κήποι και οι αγροί του. Επί της επιτροπείας του ανεκαινήθη και η λιθινή γέφυρα της Αγίας Παρασκευής...». Δίτοξο, λοιπόν - από τότε - το γεφύρι, με κύριο και βοηθητικό τόξο! Το μεγάλο, προς δεξιά όχθη, ανοίγει 11.20 μ., ενώ κλειδώνει στα 5.40. Δίπλα, στο μικρότερο, έχουμε 4.00 μ. άνοιγμα, με αντίστοιχο ύψος 2.40. Οι θολότητες και των δύο τόξων «γυρίζουν» σε μία στρώση, μόνο που του μεγάλου, για καλό και για κακό, αγουρεύθηκαν με εφτά ζευγάρια άρπιξης σχήματος S. Η ολόκληρη κατασκευή - τύμπανα, βάθρα, περρίνια - χτίστηκε με τετραγωνισμένες πέτρες, σχεδόν ισοδόμο.

Στο διάδρομο διάβασης έχουμε εκπλήξεις. Διατηρώντας τούτους μια κλίση σταθερή σ' όλο του το μήκος - και στα 32.50 μ. - ανηφορίζει συνεχώς, ή αντίστροφα κατηφορίζει! Σε πλάτος φτάνει τα 4.50 μ. (!), υπερβολικό και για τότε που οι συνθήκες άλλαζαν. Πιο πολύ όμως, εντυπωσιάζει εδώ, το ιδιαίτερα φροντισμένο καλντερίμι με πέτρες κατανεμημένες και στρωμένες όπως ακριβώς στους δρόμους μέσα στην πόλη. Υπήρχαν μάλιστα παλιά, δεξιά κι αριστερά του, είκοσι κολωνάκια - απομένει μόνο ένα - που, «δένοντας» μεταξύ τους με ξυλοδοκούς, προφύλασσαν και στόλιζαν. Το πώς, αφηγείται μια σπάνια φω-

τογραφία, απεικονίζοντας και τη γκρεμισμένη Αγία Παρασκευή.

Αλλά, αν τα παραπάνω παραπέμπουν στην τέχνη, στις ευαισθησίες των παλιών Μοσχολιτών, υπάρχει και κάτι που μαρτυρά, πειστικά, πόσος πολύς κόσμος χρησιμοποίησε, τότε, το συγκεκριμένο γεφύρι. Πρόκειται για δύο παράλληλες βαθιές στο καλντερίμι αυλακίες, που χάραξαν τα βήματα αμέτρητων ανθρώπων - ταξιδιωτών, πραματευτάδων, κυρατζήδων - και των ζώων τους. Μην ξεχνάμε πως εδώ διασταυρώνονταν σημαντικοί δρόμοι από, ή προς, την Κορυτσά, την Καστοριά, το Μοναστήρι (Μπίτολα), την Αχρίδα, το Ελμπασάν, το Δυρράχιο, την Αυλώνα (Βιόρα), το Μπεράτι. Πολύ συχνά το διάβαιναν και οι ντόπιοι, κατευθυνόμενοι πότε στην Αγία Παρασκευή, όπου το εβδομαδιαίο παζάρι, και πότε στο μοναστήρι του Προδρόμου, αφετηρία ή καταλήξη πολλών εορταστικών δρώμενων.

Αυτά για το γεφύρι της Αγίας Παρασκευής, στη Μοσχόπολη. Ήταν ένα γεφύρι, αλήθεια, που έμελλε να μας περάσει στον... απέναντι χρόνο, αποκαλύπτοντας τόσα μυστικά. Σίγουρα, άξιζε τον κόπο...

* Από το υπό έκδοση βιβλίο «Πέτρινα Γεφύρια στη Βόρεια Ήπειρο».

Γράφει ο
Σπύρος Ι.
Μαντάς

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΑΝΙΑΣ - ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΠΛΑΤΗ: ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ, ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ: ΚΑΛΧΑΝΤΟΣ 19, ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ, ΤΗΛ.: 210 76.49.980 - 81, FAX: 210 76.60.800, ΚΙΝ.: 6977 293705 - 6977 282679.

ΝΑΣΟΥΛΑ ΚΙΟΥΒΡΕΚΗ: INTERAMERICAN. ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ EUREKO ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ. ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΑΛΛΗΝΗΣ. ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ 29, ΤΚ. 153 51. ΤΗΛ.: ΓΡΑΦΕΙΟΥ: 210 66.09765. FAX: 210 66.09.771. ΚΙΝΗΤΟ: 6945 797302.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΣ: ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ FIAT - LANCIA - ALFA ROMEO - AUDI - VW - SEAT GATZOGIAS AUTO SPORT. ΛΙΟΣΙΩΝ 267, ΑΘΗΝΑ. ΤΗΛ.: 210 - 83.24.162.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΗΛ. ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΣ: RACING SERVICE LANCIA - FIAT - ALFA ROMEO. ΣΑΜΟΥ 16-18, ΑΘΗΝΑ. ΤΗΛ.: 210 - 52.37.652 FAX: 210 - 52.39.414, 6932 - 211155.

ΒΙΒΛΙΟ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ

«ΔΩΔΩΝΗ» ΕΚΔΟΤΙΚΗ Ε.Π.Ε.: ΑΝΔΡΕΑ ΜΕΤΑΞΑ 28, ΕΞΑΡΧΕΙΑ, ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ.: 210 - 38.41.171, 210 - 36.37.973.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ»: ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΩΣΤΑΚΙΩΤΗΣ. ΜΑΝΤΖΑΡΟΥ 4 ΚΑΙ ΣΟΛΩΝΟΣ, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210 - 36.36.281.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΣΟΚΟΛΗ»: ΣΠΥΡΟΥ ΤΡΙΚΟΥΠΗ 3-5, ΕΞΑΡΧΕΙΑ, ΑΘΗΝΑ. ΤΗΛ.: 210 - 3805520, 210 - 3822732.

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΟΥΤΑΣ: ΒΙΒΛΙΟΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟ, ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ 73, ΚΑΛΟΓΡΕΖΑ, ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ, ΤΗΛ.: 210 - 27.75.706.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΠΕΤΡΑ»: ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32, 106 83 - ΕΞΑΡΧΕΙΑ - ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ.: 210 8233830, FAX: 210 8238468.

ΙΑΤΡΟΙ

ΓΕΩΡΓΙΑ Α. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ - ΚΑΓΙΑ: ΠΛΑΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ, ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ - ΕΠΑΝΟΡΘΩΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΑΡΤΑΚΗΣ 60-62, 171 24 Ν. ΣΜΥΡΝΗ, ΤΗΛ./FAX: 210 9315206, ΚΙΝΗΤΟ: 6972-257185, e-mail: kayiast@otenet.gr

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

ΣΠΥΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ: ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΩΝΑΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ, ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 47 - 49, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210 - 88.40.151, 210 - 82.26.813, 6977 - 578587.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΚΟΛΙΟΥΣΗΣ: ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ, ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΣΟΛΩΝΟΣ 125, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210 3306746, 6944 - 507194, FAX: 210 3306747.

ΒΑΣΙΛΗΣ Ν. ΠΑΠΑΔΩΝΑΝΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε.: ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΑΛΚΑΙΟΥ 20, ΙΛΙΣΣΙΑ, 115 28 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210 - 64.53.906, FAX: 210 - 64.66.688 e-mail: bnpap@otenet.gr

ΝΙΚΟΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ: ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΚΤΙΣΙΜΑΤΩΝ, ΛΗΜΝΟΥ 4Α, ΚΑΜΑΤΕΡΟ 134 51, ΤΗΛ.: 210 - 23.85.340, 6944 - 797563, FAX: 210 - 2389635, e-mail: nikpour@otenet.gr

ΦΩΤΗΣ ΤΣΙΒΟΛΑΣ: ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, ΜΗΘΥΜΝΗΣ 34, ΑΘΗΝΑ 112 57, ΤΗΛ.: 210 - 86.28.780, FAX: 210 - 86.29.878.

ΚΑΦΕΝΕΙΑ - ΣΤΕΚΙΑ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΑΝΑΣ: ΚΑΦΕΝΕΙΟ «Η ΜΟΥΡΙΑ». ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 87 & ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΙΟΥ, ΤΗΛ.: 210 - 38.12.606. **ΑΦΟΙ ΜΠΑΛΑΣΚΑ:** ΟΥΖΕΡΙ - ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ «ΔΥΝΑΣΤΕΙΑ», Λ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ 19-41, ΤΗΛ.: 210 6434974.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

ΑΝΤΩΝΗΣ ΝΟΥΣΙΑΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ - ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ, ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ, ΝΑΞΟΥ 108, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210 - 22.85.078, 210 - 22.87.186.

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

ΠΑΥΛΟΣ ΤΣΑΓΚΑΣ: ΕΘΝΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΗΠΕΙΡΟΣ - ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ. ΑΘΗΝΑ: ΤΗΛ.: 210 - 99.16.768, 210 - 99.40942, 6944 - 341919 ΑΡΤΑ: ΑΡΑΧΘΟΥ 85, ΤΗΛ.: 2810 - 27.433.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΖΗΜΑ: ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «ΓΑΒΡΙΗΛ», ΑΙΑΝΤΕΙΟ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ, ΤΗΛ.: 210 4662223.

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΙ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΛΗ: ΡΕΘΥΜΝΟΥ 9 - ΑΘΗΝΑ, 106 82 ΤΗΛ.: 210 - 8210345.

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΑΡΡΙΖΟΣ: ΔΙΠΛ. ΜΗΧ/ΓΟΣ - ΗΛ/ΓΟΣ Ε.Μ.Π. ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΗ: ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ - ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΕΙΣ - ΑΕΡΙΣΜΟΣ - ΗΛΙΑΚΑ ΛΙΟΣΙΩΝ 30, ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ.: 210 8815818.

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ - ΕΙΔΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ Β. - ΘΕΟΛΟΓΙΤΟΥ Α. ΟΕ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ 102, ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ ΤΗΛ.: - FAX: 210 9924744

ΟΣΟΙ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΕΣ

ΕΠΙΘΥΜΟΥΝ ΤΗΝ

ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΟΔΗΓΟ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ ΝΑ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΟΥΝ ΜΑΖΙ ΜΑΣ

ΤΗΛ.: 210 - 82.33.830,

FAX: 210- 82.38.468.

ΣΤΕΚΙ ΛΟΓΟΥ - ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2005

●●● ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΚΟΛΩΝΟΥ 48 - 2ος όροφος, Αθήνα, λειτουργεί το Στέκι Λόγου - Τέχνης - Παράδοσης της Αδελφότητας Βασιλοπουλιωτών Ιωαννίνων, το οποίο είναι υπό την αιγίδα της Ομοσπονδίας Αδελφότητας Καλαμά. Κάθε πρώτη Δευτέρα του μήνα πραγματοποιεί εκδηλώσεις, με ομιλίες αφιερωμένες σε Ηπειρωτικά θέματα, ενώ στο τέλος των εκδηλώσεων ακολουθεί μικρό παραδοσιακό γλέντι. Για το α' εξάμηνο του 2005 προγραμματίζονται οι ομιλίες:

●●● Δευτέρα 7 Φεβρουαρίου 2005 «ΛΟΡΕΝΤΖΟΣ ΜΑΒΙΛΗΣ - Ο αγωνιστής της απελευθέρωσης». Ομιλητής: Γιάννης Κορίδης, συγγραφέας - δημοσιογράφος.

●●● Δευτέρα 7 Μαρτίου 2005 «ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΣΣΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΕΡΓΕΣΙΑ» Ομιλήτριες: Φαίδρα Ζαμπάθ - Παγουλάτου, ποιήτρια - πεζογράφος, Λένα Γαλάνη, φιλόλογος.

●●● Δευτέρα 4 Απριλίου 2005 «ΤΡΙΤΗ ΓΕΝΙΑ ΑΠΟΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΔΗΜΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ». Ομιλητές: Ιπποκράτης Κατσένης - Σύμβουλος Πανεπιστημιακής, Ρέα Κακάμπουρα - φιλόλογος, Νίκος Τάσης - μουσικολόγος.

●●● Δευτέρα 16 Μαΐου 2005 «ΜΟΝΗ ΣΩΣΙΝΟΥ». Ομιλητής: Γεώργιος Ζυγούνας, εκπαιδευτικός.

●●● Δευτέρα 6 Ιουνίου 2005 «ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΟΛΗΣ: Ο αυτοδίδακτος μουσικός και η προσφορά του».

Αντευχόμεθα...

Με την ευκαιρία των εορτών και του νέου χρόνου, λάβαμε ευχετήριες κάρτες από τους: Σταύρο Καλογιάννη - υφυπουργό ΠΕΧΩ-ΔΕ, Βαγγέλη Παπαχρήστο - βουλευτή Πρέβεζας, Αλέξανδρο Καχριμάνη - νομάρχη Ιωαννίνων, το δήμαρχο Δελφινακίου Θανάση Μποζιάρη, τον πρόεδρο της Πανεπιστημιακής Συνομοσπονδίας Ιωάννη Ζώη, την Αδελφότητα Αποδήμων Περδικιωτών Θεσπρωτίας, τον Σύλλογο Ηπειρωτών Νομού Γρεβενών, τον Σύλλογο Ηπειρωτών Ιλίου, τον πρόεδρο του Συλλόγου Παργινών Αθανάσιο Βέργο, τους Φίλους του Μουσείου Μάνης «Μιχάλη Κάσση», την ιατρό Γεωργία Αναγνωστοπούλου, την δικηγόρο Μαρία Νάκη - Αποστόλου και τον εργολάβο οικοδομών Νίκο Πουρναρά. Τους ευχαριστούμε και ανταποδίδουμε και εντύπως τις ευχές μας!

ΡΙΖΑΡΕΙΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ 2003

ΕΣΟΔΑ		ΕΥΡΩ	ΕΞΟΔΑ		ΕΥΡΩ
1 Έσοδα Ακινήτων		2.988.457,95	1 Έξοδα διοίκησης		538.764,04
2 Έσοδα από Καταθέσεις		4.519,76	Δαπάνες Συμβούλων		30.450,40
3 Έσοδα από Μερίσματα Μετοχών		17.160,80	Μισθοδοσία Υπαλλήλων Διοικήσεως		390.140,45
4 Έσοδα από Ι.Ν.Αγίου Γεωργίου Αθηνών		14.825,00	Λειτουργικές Δαπάνες		85.651,32
5 Έσοδα από εισφορές		0,00	Δαπάνες Ι.Ναού		32.521,87
6 Έσοδα Διάφορα		159.849,28	2 Έξοδα ακινήτων		224.445,93
7 Έσοδα από Κληροδοτήματα στα Έξοδα Σχολής		31.175,03	3 Φόροι - Τέλη - Λοιπές Κρατήσεις		556.318,82
8 Έσοδα από Δραστηριότητες στο Ζαγόρι		427.135,57	4 Δαπάνες ΡΕΣ σε Ζαγόρι		1.313.601,76
Πώληση προϊόντων Χειροτεχνικής Σχολής & Εργαστηρίου Μονοδενδρίου	71.287,88		Ριζάρειο Οικοτροφείο Μονοδενδρίου		198.956,28
Πώληση βιβλίων σε Πνευματικό Κέντρο "Κ.Λαζαρίδη" - Κουκούλι Ζαγορίου	1.078,05		Κέντρο Μονοδενδρίου-Υλοποίηση Προγράμματος κατάρτισης INTERREG II -Υλοποίηση προγράμματος ενίσχυσης Παραδοσιακής Βιοτεχνίας		451.819,49
Πώληση του βιβλίου "ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ" - FRED BOISSONNAS	6.746,65		Λαμπριάδικες Βιοτεχνική Σχολή Αγν Πεδινών Ζαγορίου		88.005,00
Έσοδα από Αρχοντικό Παναζή	9.927,50		Επιδότηση μαθητών Γυμνασίου & Λυκείου Τραπεζοδόβου Ζαγορίου		6.000,00
Επιχορήγηση Υπ.Εθνικής Οικονομίας για έργα στο Μονοδένδρι	50.000,00		Επιδότηση καθηγητών Γυμνασίου & Λυκείου Τραπεζοδόβου Ζαγορίου		3.821,58
Πώληση του βιβλίου Τέχνης "ΙΩΑΝΝΙΝΑ"	1.095,63		Δαπάνες συντηρήσεως και αξιοποιήσεως μνημείων περιοχής Ζαγορίου		26.153,85
Πώληση του βιβλίου "Bresson" /	3.846,44		Πνευματικό Κέντρο "Κ.Λαζαρίδη"		17.549,78
Πώληση του βιβλίου "Ζαγορισίαν Βίος"	4.755,66		Ενίσχυση Δημοτικού Σχολείου Μονοδενδρίου		2.199,84
Πώληση του βιβλίου 100 χρόνια Ρωσία / Αφίσσες διάφορες	14.259,76		Ενίσχυση κεντρικού Ι.Ναού Μονοδενδρίου		4.095,00
Δωρεά ιδρύματος "ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ" για εκδόσεις βιβλίων.	264.138,00		Αποκατάσταση παραδοσιακού Αρχοντικού Παναζή στο Μονοδένδρι-Μισθώματα -Επισκευές		16.187,17
			Αρχοντικό Παναζή Λειτουργία Εκθέσεων κλπ. - Δραστηριοτήτων		189.173,54
9 Έσοδα Διδασκτρίων Χαλανδρίου			Διάφορα έξοδα παραγωγής βιβλίων, αφισών (επεξεργασίες, σχεδίαση κ.τ.λ)		172.323,98
Συμμετοχή Δημοσίου στις δαπάνες ύδρευσης της Σχολής	5.431,03	47.019,71	Αγορές βιβλίων, αφισών, λοιπού υλικού εκθέσεων		129.675,19
Διάφορα έσοδα -Δωρεές	3.402,00		Επισκευή κτιρίου "Εκθετηρίου Πωλητηρίου ΡΧΣΜ σε Μονοδένδρι (Έσοδα από ΠΕΠ Ηπείρου)		7.641,06
Εισπράξεις Ι.Ν.Αγ.Γεωργίου	8.213,17		5 Δαπάνες Διδασκτρίων Χαλανδρίου		1.275.465,56
Έσοδα από Κληρίδα Δ.Στίνη	14.673,51		Μισθοί Καθηγητών		288.355,47
Έσοδα από Δωρεά Τ.Μαρτσόπουλου	15.300,00		Μισθοί Προσωπικού		642.892,94
	15.300,00		Έξοδα Μαθητών		138.001,49
			Λειτουργικά Έξοδα Διδασκτρίων		138.211,49
			Δαπάνες Βιβλιοθήκης		3.304,00
			Δαπάνες Αποφοίτων		7.337,00
			Δαπάνες Εκκλ. Ακαδημίας		14.800,62
			Δαπάνες Ι.Ν.Διδασκτρίων		42.562,55
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ		3.690.143,10	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		3.908.596,11
ΖΗΜΙΕΣ ΧΡΗΣΕΩΣ (ΕΛΛΕΙΜΑ) 2003		-218.453,01			
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		3.908.596,11	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		3.908.596,11

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΟΥΛΗΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΓΕΜΠΤΟΣ
ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΙΤΣΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ

ΠΥΡΡΟΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

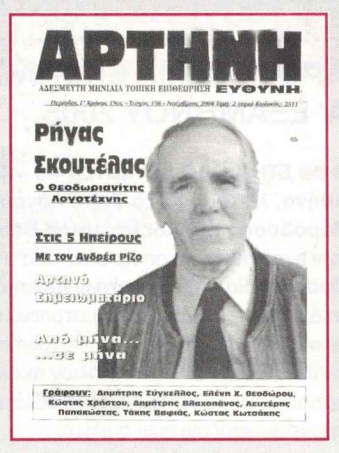
ΕΠΙ- ΣΗΜΑΝ- ΣΕΙΣ

Στο επόμενο τεύχος μας θα υπάρχει ρεπορτάζ από τη μεγάλη Γιορτή των Ηπειρωτών, που διοργανώνει κάθε χρόνο η Πανεπειρωτική Συνομοσπονδία, την «Πίτα του Ηπειρώτη», η οποία επανήλθε στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, μετά από την απουσία των τελευταίων χρόνων, λόγω Ολυμπιακών.

●●● Μια πολύ σημαντική ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ πρόκειται να πραγματοποιηθεί τον προσεχή Ιούνιο στο **Μονοδένδρι Ζαγορίου**. Πρόκειται για το **Συνέδριο της Εταιρείας Συγγραφέων**, κορυφαίας στο είδος της Οργάνωσης της χώρας μας, το οποίο θα γίνει με την οργανωτική στήριξη του **Ριζαρείου Ιδρύματος**. Η Εταιρεία Συγγραφέων περιλαμβάνει ως μέλη της τα σημαντικότερα σήμερα ονόματα της λογοτεχνίας μας. Η διάρκεια του Συνεδρίου θα είναι τριήμερη. ●●● **Δύο βιβλία** παρουσιάστηκαν στις 15 Δεκεμβρίου 2004, στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Ιλίου: Οι «**ανώνυμες ιστορίες**» του Ηπειρώτη δημοσιογράφου **Γιώργου Παπαχρήστου** και «**Ο Ηπειρώτικος Γάμος**» του εκπαιδευτικού και προέδρου της Ένωσης Ηπειρωτών Ιλίου **Θεόδωρου Δεύτου**. Για το πρώτο βιβλίο μίλησαν οι δημοσιογράφοι **Γιάννης Πολίτης** και **Αντώνης Δελατόλας** και για το δεύτερο οι βουλευτές **Πέτρος Ευθυμίου** και **Μιχάλης Παντούλας**. ●●● Η τουριστική προβολή και ανάπτυξη των Τζουμέρκων αποτελούν τις βασικές προτεραιότητες και επιλογές του νέου Διοικητικού Συμβουλίου της Ομοσπονδίας Τζου-

μερκιωτών, σύμφωνα με τις δηλώσεις του προέδρου **Δημήτρη Μιάμη** (από Πράμαντα Ιωαννίνων). ●●● «**Εκ Χιονιάδων σπουδές και ανθίβωλα**», ο τίτλος της έκθεσης που παρουσίασε μεγάλο εικαστικό και επιστημονικό ενδιαφέρον και έγινε στο **Βόλο** έως τις 20 Δεκεμβρίου 2004. Για πρώτη φορά έγινε έκθεση στη χώρα μας ενός σημαντικού αριθμού ανθιδόλων (= σχέδια εργασίας) ζωγράφων της μεταβυζαντινής περιόδου, που προέρχονται κυρίως από το ξακουστό χωριό **Χιονιάδες Κόνιτσας**. Την έκθεση διοργάνωσε το Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας και Τεκμηρίωσης Βόλου. ●●● «**Οι φίλοι του βιβλίου**» Άρτας διοργάνωσαν στις 10 Δεκεμβρίου 2004 αφιέρωμα στον **Ρένο Αποστολίδη**. Για το έργο του μίλησαν τα παιδιά του **Στάνης** και **Ήρκος**. ●●● Αφιερωμένα στα **Εθνικά - Ηπειρωτικά Κληροδοτήματα** ήταν η εκδήλωση του **Συλλόγου Ηπειρωτών Βορείων Προαστίων Αθηνών**, που έγινε στις 7 Νοεμβρίου 2004 με ομιλήτη τον φιλόλογο και δημοτικό σύμβουλο Ιωαννίνων **Σπύρο Εργολάβο**. ●●● Για πρώτη φορά, **δεν τα πήγε και πολύ άσχημα το «Χριστουγεννιάτικο Ηπειρωτικό Παζάρι»**, που διοργάνωσε στις 11 και 12 Δεκεμβρίου

Συνεργασία με το περιοδικό «**ΑΡΤΗΝΗ ΕΥΘΥΝΗ**» (Αδέσμευτη Μηνιαία Τοπική Επιθεώρηση) έχει ξεκινήσει ο «**ΠΥΡΡΟΣ**» διά του διευθυντή του **Ανδρέα Ρίζου**. Το περιοδικό έχει μια μακρά ιστορική διαδρομή στην Άρτα και ευρύτερα, πρωτοεκδόθηκε από τον **Μιχάλη Σακκά** πριν από 19 χρόνια, ενώ σήμερα ιδιοκτήτης και εκδότης είναι ο **Νίκος Α. Στάμος** και σύμβουλος έκδοσης ο **Κώστας Βαϊτίσης**. Στην 24σέλιδη «**ΑΡΤΗΝΗ ΕΥΘΥΝΗ**» θα υπάρχουν μόνιμα δύο σελίδες με τα νέα των Ηπειρωτών της Διασποράς, ενώ μία σελίδα θα καλύπτει κάθε φορά το πορτραίτο ενός Ηπειρώτη δημιουργού. Στα τεύχη του Νοεμβρίου (φωτ.) και του Δεκεμβρίου 2004, υπήρχαν αντιστοίχως τα πορτραίτα των **Ρήγα Σκουτέλα** - συγγραφέα, από τα Θεοδώριανα Άρτας, και **Ευάγγελου Αυδίκου** - καθηγητή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και συγγραφέα, από την Πρέβεζα.

Εκδοτικές Καταγραφές

●●● **Τάσος Πορφύρης** (από Γιάννενα): «**Σώμα Κινδύνου**», ποίηση, εκδ. Ύψιλον / βιβλία. ●●● **Άννα Στεργίου** (από Θεσπρωτία): «**Τα μάτια του φόβου**», μυθιστόρημα, εκδ. Λιβάνη. Το πρώτο λογοτεχνικό έργο της ηπειρώτισσας δημοσιογράφου. ●●● **Θωμάς Μανόπουλος** (από Πρέβεζα): «**Στο χορό των Ανθρωποκυνηγών**», μυθιστόρημα, εκδ. Κοχλίας. ●●● **Τάσος Κανάτσης** (από Ελληνικό Ιωαννίνων): «**Τα μέσα δάκρυα**», ποίηση, εκδ. Πλανόδιον. ●●●

Ευάγγελου Αυδίκου (από Πρέβεζα): «**Ο δικός μου θεός**», μυθιστόρημα, εκδ. Ταξιδευτής. ●●● **Πολυχρόνης Βαζάκας** (από Βρυσούλα Ιωαννίνων): «**Γενεαλογικό δένδρο Βρυσούλας**», Αθήνα 2004. ●●● «**Φηγός**», Γράμματα - Τέχνες - Πολιτισμός, τ. 18: Καλοκαίρι - Χειμώνας 2004, έκδοση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων. ●●● **Γεωτρόπιο** (της Ελευθεροτυπίας), τ. 246, 31.12.2004: Αφιέρωμα στην Άρτα. ●●● **Γιάννης Κ. Τσώλης** (από το Νεοχώρι Άρτας): «**Ποιητική (περι)συλλογή. Για την κοινότητα, τον έρωτα, την πατρίδα, την πολιτική, τη φύση**». Αθήνα 2004.

2004 στο Ξενοδοχείο Χίλτον, ο **Σύνδεσμος Γυναίκων Ηπείρου**. Ως πρωτοβουλία πολύ καλή, εμπειρία αποκτήθηκε και του χρόνου τα πράγματα θα είναι καλύτερα, εάν προχωρήσει στη διοργάνωσή του

ο Σύνδεσμος, με τη βοήθεια και άλλων Ηπειρωτικών φορέων.

Περιμένουμε πάντα την ενημέρωση για τη δραστηριότητα των φορέων της Ηπειρωτικής Διασποράς!

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ «Πέτρα»

Η εξειδίκευση

- ✓ στην Ηπειρωτική Εφημερίδα
- ✓ στο Ηπειρωτικό Περιοδικό
- ✓ στο Ηπειρωτικό Βιβλίο
- ✓ στο Ηπειρωτικό Έντυπο

Κι ακόμη: **ΑΦΙΣΕΣ - ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ - ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ & ΚΑΘΕ ΕΝΤΥΠΟ**

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΙΔΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

- «**ΠΥΡΡΟΣ**» (Διμηνιαία εφημερίδα - περιοδικό των Ηπειρωτών της Διασποράς)
- **ΑΡΧΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ (Α.Τ.Η.Δ.)**

10
Χρόνια Προσφοράς
στην Ήπειρο &
στους Ηπειρώτες

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32, 106 83 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ.: 210 82.33.830 - FAX: 210 82.38.468